

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS MAIKUN ALUEELLA

ASEMAKAAVASELOSTUS

EHDOTUS

Selostus liittyy 24.2.2022 päivättyyn kaavakarttaan

Vireilletulo 17.12.2020

Yhdyskuntatekniikan lautakunta __.__.20__

Lainvoima __.__.20__

Kuva 1. Kaava-alueen yleissijainti.

Asemakaavan muutos- ja laajennusalue sijaitsee Maikun asuinalueella kaupunkikeskustan pohjoispuolella. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa Maikuntiehen, etelässä kaupungin omistamaan maahan, idässä Aarontiehen ja lännessä kortteliin 150 sekä Ansakierrokseen. Kaava-alue sijaitsee taajama-alueella ja sieltä on matkaa kaupunkikeskustaan noin 2,5 kilometriä.

Asemakaavan muutos koskee Kuusamon Kirkonseudun asemakaavan kortteleita 151, 501 ja 502 sekä niihin liittyviä virkistys- ja katualueita.

Asemakaavan laajennuksen myötä muodostuvat korttelit 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987 ja 988 sekä niihin liittyvät virkistys- ja katualueet.

Maikun alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen päätarkoitus on tarjota uusia tontteja asumiseen hyvällä sijainnilla lähellä kouluja ja kaupunkikeskustan palveluja.

Kaavan laatija:

Kuusamon kaupunki/Maankäyttö

Kaavasuunnittelija Terhi Wendelin, p. 040 860 8711

Kaavoittaja Kimmo Kymäläinen, p. 040 571 9376

etunimi.sukunimi@kuusamo.fi

Sisällysluettelo

1	Tiivistelmä.....	5
1.1	Kaavaprosessin vaiheet	5
1.2	Asemakaava	5
1.3	Toteuttaminen	5
2	Lähtökohdat	7
2.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	7
2.1.1	Alueen yleiskuvaus	7
2.1.2	Luonnonympäristö	7
2.1.3	Vesistöt ja vesitalous	8
2.1.4	Luonnonsuojelu	8
2.1.5	Rakennettu ympäristö	8
2.1.6	Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot	9
2.1.7	Ympäristöhäiriöt ja -haitat	9
2.1.8	Maanomistus	9
2.2	Suunnittelutilanne	9
2.2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	9
2.2.2	Maakuntakaava	10
2.2.3	Strateginen yleiskaava	11
2.2.4	Asemakaava	11
2.2.5	Rakennusjärjestys	11
2.2.6	Pohjakartta	12
2.2.7	Rakennuskiellot	12
2.2.8	Kuusamon strategiat	12
2.2.9	Päätökset ja selvitykset	12
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	12
3.1	Asemakaavan suunnittelun tarve	12
3.2	Suunnittelun käynnistäminen	12
3.3	Osallistuminen ja yhteistyö	13
3.3.1	Osalliset	13
3.3.2	Vireilletulo	13
3.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	13
3.3.4	Viranomaisyhteistyö	13
3.4	Asemakaavan tavoitteet	14
3.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	14

3.4.2 Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet	14
3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	15
3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet	15
3.5.2 Lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioon ottaminen	16
4 Asemakaavan kuvaus	17
4.1 Kaavan rakenne	17
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	18
4.3. Aluevaraukset	18
4.3.1 Korttelialueet.....	18
4.3.2 Muut alueet.....	19
4.4 Kaavan vaikutukset	20
4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan.....	20
4.4.2 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja yhdyskuntatalouteen.....	20
4.4.3 Vaikutukset väestön rakenteeseen, kehitykseen sekä sosiaaliseen rakenteeseen kaava- alueella	20
4.4.4 Vaikutukset palveluihin, työpaikkoihin, elinkeinotoimintaan.....	21
4.4.5 Vaikutukset virkistykseen	21
4.4.6 Vaikutukset liikenteeseen	21
4.4.7 Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaismuistoihin	21
4.4.8 Vaikutuksen teknisen huollon verkkoihin	21
4.4.9 Vaikutukset maisemakuvaan.....	22
4.4.10 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	22
4.4.11 Vaikutukset kaupunkistrategiaan.....	22
4.5 Ympäristön häiriö- ja haittatekijät.....	22
4.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset	22
4.7 Nimistö.....	23
5 Toteutus.....	23

Seurantalomake

Liitteet

1. Asemakaavaehdotuskartta ja ote voimassa olevasta asemakaavasta
2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivitetty 2.2.2022
3. Vireilletulo- ja luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet sekä kaupungin vastineet niihin
4. Melumittausraportti 30.12.2020 (Kuusamon kaupunki)
5. Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella -luontoselvitys 3.10.2021 (FCG Finnish Consulting Group Oy)

1 Tiivistelmä

1.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella tuli vireille 17.12.2020. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 17.12.2020-29.1.2021. Kaavaluonnos pidettiin nähtävillä mielipiteitä varten 24.6.-30.7.2021 ja siitä pyydettiin tarpeelliset lausunnot. Kaavaehdotus pidetään nähtävillä 24.2.-25.3.2022 ja siitä pyydetään tarpeelliset lausunnot.

1.2 Asemakaava

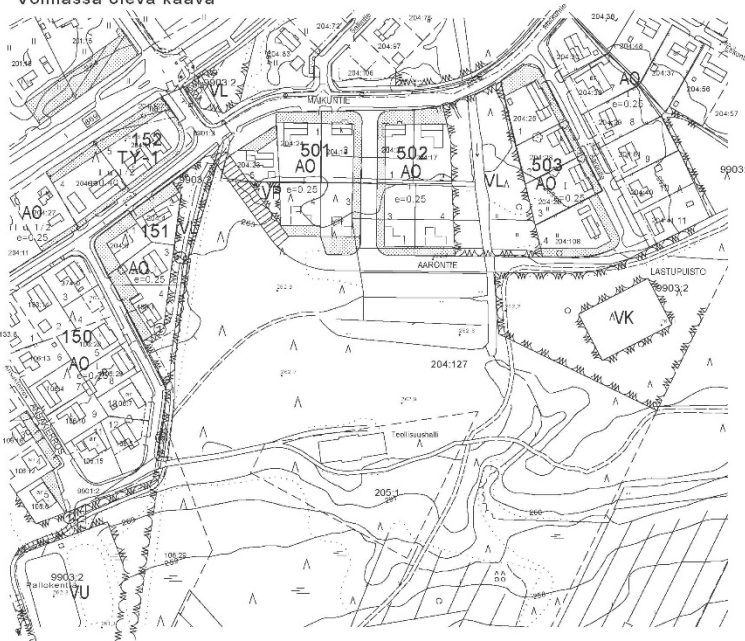
Asemakaavamuutos ja -laajennus on lähtenyt liikkeelle kaupungin aloitteesta. Kaavan tarkoituksena on tarjota uusia omakotitalo- ja asuinpientalotontteja hyvällä sijainnilla lähellä kouluja ja kaupunkikeskustan palveluja. Asemakaavamuutoksella tullaan päivittämään kaavatilanne vastamaan olemassa olevaa tilannetta mm. jalankululle ja polkupyöräilylle varattujen reittien osalta. Asemakaavan laajennuksen myötä alueelle muodostuu uusia asumisen kortteleita. Yhteensä kaava-alueelle muodostuu yhdeksäntoista uutta erillispientalotonttia ja neljä asuinpientalotonttia.

1.3 Toteuttaminen

Hankkeen toteuttaminen on mahdollista aloittaa heti, kun kaavamuutos on saanut lainvoiman ja rakennushankkeelle on myönnetty rakennuslupa.

Voimassa oleva kaava

Muutos ja laajennus

ASEMAKAAVAMERKINTÖJEN SELITYKSET:

AP	Asuinpienalojen korttelialue
AO	Erillispientalojen korttelialue
VL	Lahvistysalue
---	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
---	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
---	Osa-alueen raja.
---	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
---	Ohjeellinen tontin raja.
988	Korttelin numero.
3	Ohjeellisen tontin numero.
AARONT	Kadun, tien, katuaukion, tontin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
900	Näkönuoruuskaavassa asetettu näkönuoruus.
I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
250+150	Luvusta, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa suurimman sallitun pääasiallisen kerrosluvun ja toinen luku lisäkerrosluvun väen varustavan kerrosluvun näkönuoruus.
0+0.25	Tehokkuusluku eli kerrosluvun suhte tontin pinta-alaan.
---	Rakennus
---	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.
---	Käsi
---	Ohjeellinen jaankuuri ja pyöräilyreitit, yhtäys silta.
---	Johtoa varten varattu alueen osa.
---	2 = sähkölinja
---	Pakollisesti luonnon monimuotoisuutta lisäävä perimä-ecopointi.
---	Laita, yhteys silta, sijainti ohjeellinen.

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET:

- AO ja AP korttelialueiden korttelissa rakennusten etäisyyden tontin rajasta on oltava vähintään 4 metriä, ei sitä osin ole osoitettu.
- AO korttelialueiden korttelissa rakennusten pääasiallisena materiaalina tulee käyttää puuta kivimateriaalimateriaaleja tai niiden yhdistelmiä. Kivimateriaalimateriaaleja ei saa käyttää muualla. Rakennuksen väli tulee olla metsäpinna. Rakennuksen tulee olla esteettinen.
- AP korttelialueita koskevat määräykset:
Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta, kivimateriaalimateriaaleja tai niiden yhdistelmiä. Rakennuksen kaiverrus tulee olla laadukasta ja miellyttävää. Rakennuksen väli tulee olla metsäpinna. Rakennuksen tulee olla esteettinen.
Lumen kertymiselle ja laakereille tulee varata tontilla riittävä tila. Lunta ei saa sallyttää valkoihin tai muuhun varusteluun.
Leikkien ja oleskeluun tulee varata riittävä suuri erillinen alue tontilla.
Asuinalueen sijoittuminen korttelialueella ja sijoittuminen tulee varata tontille laadukasta materiaalia ja ympäristön säilyttämiseksi. Tontin sijoittuminen on oltava esteettinen.
Pysäköintialue on erotettava istutuksella, erillisellä jalkapallo- ja oleskeluun varustusta alustalla. Asuinalueen sijoittuminen korttelialueella on oltava esteettinen.
Rakennusten sijoittuminen korttelialueella on oltava esteettinen.
- Rakennusten tulee koostua, muotoilla ja materiaaleillaan muodostaa yhteinen kokonaisuus. Rakennusten tulee sopia ympäristönsä kanssa.
- Tontin halveksen väli tulee olla esteettisesti hoidettu. Huoneisto ei saa olla yhtä suuri kuin viikkovierailuun eikä saapuvilla.
- Rakennusten suunnittelussa ja sijoittamisessa on otettava huomioon ympäristön ja ympäristön säilyttämisen. Asuinalueen tulee sopia ympäristönsä kanssa.
- Muiden rakennusten lämmitysjärjestelmä on maalämpö, tulee rakennuksen yhteydessä olla maalämpölämmitysjärjestelmä.
- Rakennukset on hoidettava vesi- ja viemäriverkostoon.
- Korttelin 500 ja 501 korttelin tontilla sallitaan yksi suojavälikä.

Auto- ja polkupyöräparkkeeraukset:

- AO korttelin vähintään kaksi autopaikkaa asuinalueen korttelissa.
- AP korttelin vähintään yksi autopaikka asuinalueen korttelissa, kuitenkin vähintään yksi autopaikka 50 k-m2 korttelissa. Lisäksi korttelissa on rakennettava vähintään kaksi vieraspaikkaa ja niiden lisäksi yksi vieraspaikka viittä muuta autopaikkaa kohti.
- Autopaikka ei saa sijaita 2 metriä lähemmäksi kadunreunaa. Kadulle painavaa autopaikkaa ei saa sijoittaa 5 metriä lähemmäksi kadunreunaa.
- AP korttelin polkupyöräpaikka (ppp) on toteutettava tontilla vähintään seuraavasti:
1 ppp/45 k-m2, kuitenkin vähintään 1 ppp/alue
Asuinalueen polkupyöräpaikat on toteutettava katoksella tai sisätilalla.

KUUSAMON KAUPUNKI

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS MAIKUN ALUEELLA

1:2000

EHDOTUS

Asemakaavan muutos koskee Kuusamon kirkonseudun asemakaavan kortteilla 151, 501, 502 sekä niihin liittyviä katu- ja virkistysalueita.

Asemakaavan muutoksella muutettavat Kuusamon kirkonseudun asemakaavan kortteilla 151, 501, 502 sekä niihin liittyvät katu- ja virkistysalueet sekä uudet kortteilla 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987 ja 988 sekä niihin liittyvät katu- ja virkistysalueet.

Pohjakartta vastaa tilannetta 16.6.2021

Minna Taka
Maankäyttösuunnittelija

Kuusamossa 24.2.2022

Kimmo Kymäläinen
Kaavaliikenne

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA NÄHTÄVILLÄ 17.12.2020-29.1.2021
KAVALUONNOS NÄHTÄVILLÄ 24.6.-30.7.2021
KAVAEHDOTUS NÄHTÄVILLÄ 24.2.-25.3.2022

Liite 1. Asemakaavaehdotus kartta ja ote voimassa olevasta asemakaavasta, ei mittakaavassa.

2 Lähtökohdat

2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Kuusamon taajamassa Maikun asuinalueella. Suunnittelualueen länsi-, pohjois- ja itäosissa on voimassa oleva Kirkonseudun asemakaava. Muilta osin alue on rakentamatonta aluetta, lukuun ottamatta alueen eteläosassa sijaitsevaa keittiökalusteita valmistavan yrityksen tehdashallia. Alueelta on matkaa Kuusamon kaupunkikeskustaan noin 2,5 kilometriä. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 12 ha.

2.1.2 Luonnonympäristö

Kuusamon keskustaajama sijaitsee pohjoisborealisella Koillismaan metsäkasvillisuusvyöhykkeellä. Soiden osalta alue sijoittuu Peräpohjolan aapasoiden vyöhykkeelle, jossa tarkemmin Kuusamon rinnesoiden alueelle.

Suunnittelualueen pohjoisosat ovat rakentunutta omakotialuetta ja pihapuusto tonttien takaosassa on havupuuvaltaista rajautuen harvennushakattuun variksenmarja-mustikkatyypin kuivahkon kankaan mäntymetsään. Suunnittelualueen keski- ja itäosissa on metsittynyt peltoalue, joka on kasvillisuudeltaan rehevää. Peltoalueen kaakkoispuolella metsä muuttuu turvekankaaksi. Alueen etelä- ja länsiosissa on tuoreen kankaan pohjoisen mustikkatyypin mäntyvaltaista metsää. Aivan suunnittelualueen eteläosissa on kuusivaltaista, järeäpuustoista tuoreen kankaan sekametsää ja suunnittelualueen läpi kulkevan kaivetun kanavan varren puusto on eteläosassa osin lehtipuuvaltaista. Tällä alueella on viitteitä metsälaidunnuksesta ja pienialainen entinen niitty tai hakamaa.

Suunnittelualueen itäosat ovat rämeistä suopohjaa, joka on kuivunut ojitusten ja kevyenliikenteen väylän rakentamisen myötä. Suo on nykyisellään kohtalaisesti mäntyä kasvavaa turvekangasta. Aivan alueen lounaisosaan sijoittuu kuusivaltaista tuoreen kankaan metsää, jossa on pienialaisia korpipainanteita. Korpia on käsitelty puustoltaan ja alueen eteläpuolen ojitus on kuivattanut niitä. Maaperä suunnittelualueella on karkeaa hietamoreenia ja soiden kohdalla saraturvetta.

Suunnittelualueen eteläosissa, Kortesuon ja Tamppiahon välisellä alueella on pieniä peltolohkoja ja Kortelammen luoteispuolella vanhaa metsälaidunta. Merkkeinä tästä vanhasta maatalouskulttuurista on aukkoinen puusto, vättyrätyvisiä kuusia, järeitä koivuja, lahoppuustoa ja pieniä niitty laikkuja. Metsälaidunrajaukseen sisältyy pieni hakamaa-alue, jossa on myös hiiltynyttä keloja, vanhoja tuomia ja niittykasvillisuutta. Laidunalueella on hiekkaiseen maahan uomansa uurtanut oja, jossa on leventymiä todennäköisesti laiduneläinten juomapaikoilla. Vanhat laidunmetsät ovat monimuotoisempia lajiston elinympäristöjä kuin talousmetsät. Ko. luontokohteella on

rehevää lehtomaista kasvillisuutta ojan varrella, runsaasti lahoppua ja muuta ympäristöä monilajisempi pesimälinnusto. Kohde ei ole lakisääteisesti turvattu ja perinnebiotooppina se on menettänyt ominaispiirteitään käytön loputtua.

Suunnittelualueelta ei ole tiedossa uhanalaisia luontodirektiivin liitteen IV b mukaisia tai alueellisesti uhanalaisia kasvien esiintymiä eikä ns. tiukan suojelujärjestelmän eläinlajeja. Alueella on suojellisesti huomionarvoisia uhanalaisia lintulajeja. Useat suojellisesti huomionarvoiset lintulajit ovat kuitenkin alueellisesti ja seudullisesti melko tavanomaisia, vaikka niiden kannan kehitys onkin ollut taantuva.

2.1.3 Vesistöt ja vesitalous

Suunnittelualueelle ei sijoitu luonnontilaisia pienvesiä. Alue rajautuu itäosassaan hiekkamaahan kaivettuun kanavaan. Suunnittelualueelta saa alkunsa oja, joka on paikoin matala, luhtainen ja toiminut todennäköisesti laiduneläinten juoma-alueena. Uoman varren kasvillisuus on lehtomaista ja kohteena se monipuolistaa alueen luontotyyppejä ja lajiston elinympäristöjä. Edustavin uomanosa sijoittuu suunnittelualueen eteläpuolelle.

2.1.4 Luonnonsuojelu

Suunnittelualueella tai sen lähiympäristössä ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia arvokkaita luontotyyppejä tai vesilain 2 luvun 11 §:n määritelmän mukaisia vesiluontotyyppejä. Luontokohteena sekametsälaitumet ja hakamaat ovat Pohjois-Suomessa ja koko maassa äärimmäisen uhanalaisia.

2.1.5 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on pääosin rakentamatonta. Suunnittelualueen pohjois- ja länsiosassa sijaitsevat asuinpientalokorttelit 151, 501 ja 502. Koko Maikun asuinalue koostuu pääosin 1960–2000-luvuilla rakennetuista omakotitaloista. Suunnittelualueen eteläosassa sijaitsee keittiökalusteita valmistavan yrityksen tehdashalli.

Suunnittelualueelta on matkaa Kuusamon kaupunkikeskustan palveluihin noin 2,5 kilometriä. Lähin päivittäistavarakauppa sijaitsee noin 600 metrin päässä. Nilonkankaan alakoululle on suunnittelualueelta matkaa vajaa kilometri. Alakoululla ovat luokat 1.-6. sekä esiaste. Uuden koulun rakentaminen samaan paikkaan on alkanut ja uuteen kouluun päästään siirtymään aikaisintaan joulukuussa 2022. Samassa korttelissa sijaitsee myös Nilon koulu, joka on Koillismaan suurin yläkoulu. Maikun alueella sijaitsee yksityinen päiväkotikoulu, jonne matkaa suunnittelualueelta on niin ikään vajaa kilometri.

Ajoneuvoliikenne suunnittelualueelle saapuu suunnittelualueen pohjoispuolella kulkevan Maikuntien kautta. Voimassa olevassa asemakaavassa on varattu katualue kortteleiden 501 ja 502 välissä, mutta tämä yhteys ei ole tällä hetkellä toteutunut. Muita mahdollisia ajoneuvoliikenteen yhteyksiä suunnittelualueelle kulkee Aarontien

ja Ansakierroksen kautta. Suunnittelualueen länsireunassa kulkee niin Maikun alueen kuin muiden ympäröivien asuinalueiden asukkaiden aktiivisessa käytössä oleva jalankulun ja polkupyöräilyn reitti, jota pitkin kuljetaan läheiseen ala- ja yläkouluun sekä kaupunkikeskustaan.

Suunnittelualueella on voimassa olevan asemakaavan alueella vesi- ja energiahuollon verkostot sekä sähkö- ja tietoliikenneverkostot. Jätevesiviemäri kulkee voimassa olevan asemakaavan alueella osittain myös nyt rakentamattomana olevalle alueelle suunnittelualueen keskellä.

Suunnittelualueen eteläosassa kulkee niin Maikun kuin ympäröivienkin asuinalueiden asukkaiden aktiivisessa käytössä oleva virkistysreitti. Suunnittelualueen itäosassa kulkee talvisin kaupungin ylläpitämä hiihtolatu. Voimassa olevassa asemakaavassa korttelin 503 eteläpuolelle on merkitty Lastupuisto ja tämän puiston keskelle leikkialue (VK). Tämä leikkialue ei ole toteutunut.

2.1.6 Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin perusteella suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä.

2.1.7 Ympäristöhäiriöt ja -haitat

Suunnittelualueella ei ole ympäristöhäiriöitä.

Maikun alueen asukkaat ovat joinakin vuosina tehneet ilmoituksia hajuhaitasta kaupungin ympäristönsuojeluun. Lähellä sijaitsevan Lauttalammen vesi on talvella hapettomassa tilassa jääkannen alla. Lammesta vesi laskee putkea pitkin Maikun asuinalueen läpi Kortesuolle. Kun hapeton vesi pääsee ilman kanssa kosketuksiin, muodostuu hajua. Hajuhaittaa ilmenee muutamina päivinä talvessa.

2.1.8 Maanomistus

Kuusamon kaupunki omistaa suunnittelualueella sijaitsevat kiinteistöt 305-411-204-127, 305-411-106-29 ja 305-411-205-1. Kiinteistöt 305-411-204-23, 305-411-204-24, 305-411-204-19, 305-411-204-21, 305-411-204-17, 305-411-204-4, 305-411-204-6, 305-411-204-5 ja 305-411-489-1 ovat yksityisessä omistuksessa.

2.2 Suunnittelutilanne

2.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

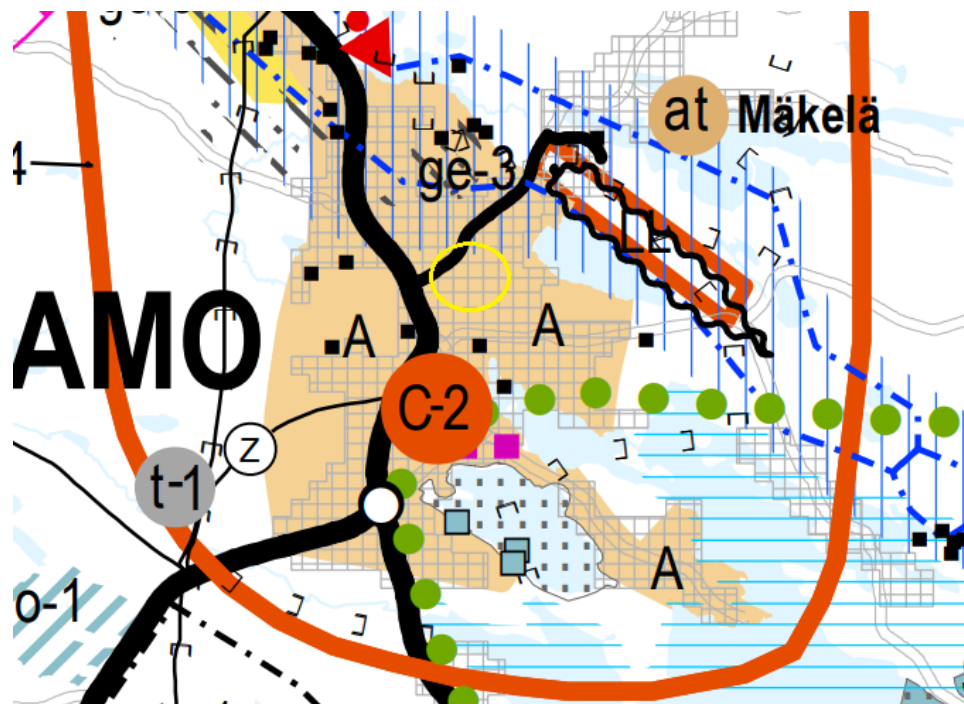
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä kuntien kaavoituksessa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koostuvat viidestä kokonaisuudesta:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Lisäksi asemakaavaa laadittaessa on huomioitava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaiset asemakaavan sisältövaatimukset.

2.2.2 Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan kokonismaakuntakaavan vaihemaakuntakaavat 1, 2 ja 3. Suunnittelualue sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa taajamatoimintojen alueelle (A), joka tarkoittaa asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumis- ja laajentumisalueita. 2. vaihemaakuntakaavassa ei ole suunnittelualuetta koskevia merkintöjä. 3. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu Kuusamon matkailukaupunki-vyöhykkeelle. Merkinnällä osoitetaan Koillis-Suomen aluekeskuksen ydinalue, jota kehitetään kansainvälisenä matkailu- ja kaupunkikeskuksena. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää toiminnallisesti monipuolisen sekä maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoisen matkailukaupungin kehittämistä Kuusamon kaupunkikeskustan ja Rukan matkailukeskuksen muodostaman kaksoiskeskuksen varaan.

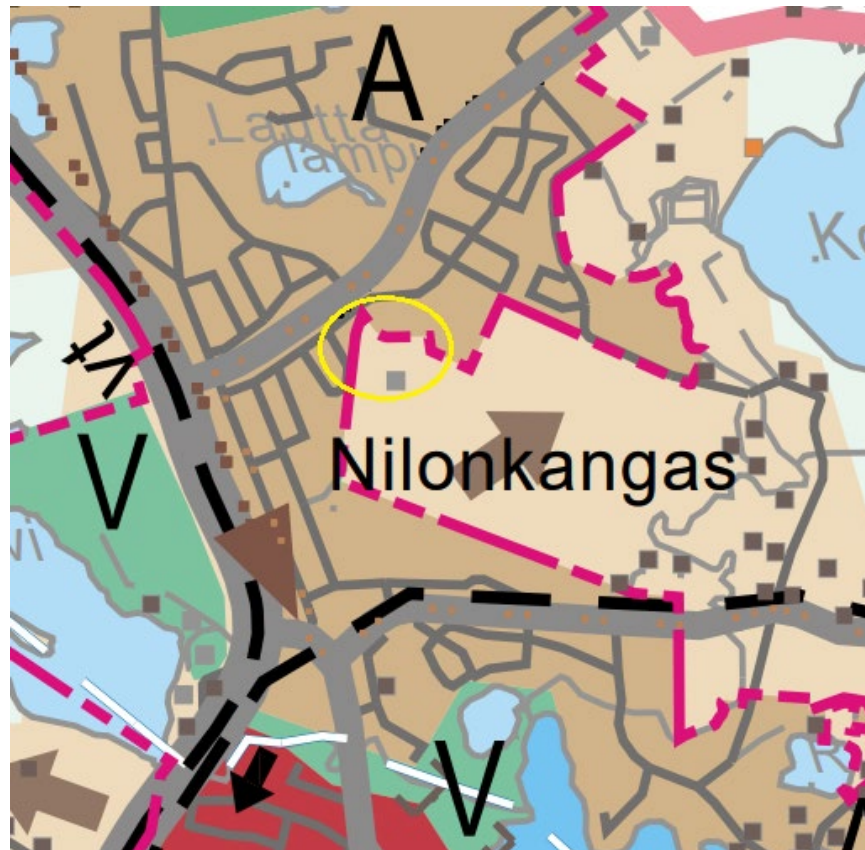

Kuva 2. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan yhdistelmäkartasta. Suunnittelualueen summittainen sijainti on merkitty keltaisella ellipsillä.

2.2.3 Strateginen yleiskaava

Suunnittelualueella vaikuttaa Kuusamon strateginen yleiskaava, joka on saanut lainvoiman 20.6.2019. Strategisessa yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu pääosin kyläalueen tai taajamapalvelujen lähivyöhykkeelle, joka on ensisijainen uudisasutuksen sijoittumisvyöhyke ja jolta on korkeintaan kolmen kilometrin etäisyys koulu- tai kauppapalveluihin. Alueella on myös merkintä asutuksen laajenemissuunnasta tälle alueelle. Pohjoisosastaan suunnittelualue sijoittuu strategisessa yleiskaavassa asuntoalueelle (A).

Kuva 3. Ote Kuusamon strategisesta yleiskaavasta. Suunnittelualueen summittainen sijainti on merkitty keltaisella ellipsillä.

2.2.4 Asemakaava

Suunnittelualueen länsi-, pohjois- ja itäosissa on voimassa Kirkonseudun asemakaava. Nämä alueet on asemakaavassa merkitty erillispientalojen korttelialueeksi (AO) sekä lähivirkistysalueeksi (VL), leikkipuistoksi (VK) ja katualueeksi. Muu suunnittelualue on asemakaavoittamatonta aluetta. Ote voimassa olevasta asemakaavasta on mukana kaavaehdotuskartassa (liite 1).

2.2.5 Rakennusjärjestys

Kuusamon kaupunginvaltuuston hyväksymä rakennusjärjestys on tullut voimaan 8.2.2018.

2.2.6 Pohjakartta

Pohjakarttana on käytetty kaupungin laatimaa numeerista karttaa. Asemakaava on tulostettu mittakaavaan 1:2000.

2.2.7 Rakennuskiellot

Alueella ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n mukaista rakennuskieltoa.

2.2.8 Kuusamon strategiat

Asemakaavan muutosta ohjaavat seuraavat Kuusamon kaupungin strategiat:

- Kaupunkistrategia 2021–2028 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.9.2020
- Maapoliittinen ohjelma 2012–2020 hyväksytty 17.9.2012

2.2.9 Päätökset ja selvitykset

- Kaavahankkeen käynnistyspäätös yhdyskuntatekniikan lautakunta 19.8.2020 § 113
- Alustava melumittaus 30.12.2020
- Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella - luontoselvitys 3.10.2021
- Päätös teollisuuskiinteistön ostosta yhdyskuntatekniikan lautakunta 24.11.2021 § 150
- Päätös kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta yhdyskuntatekniikan lautakunta 22.12.2021 § 165

3 Asemakaavan suunnittelun vaiheet

3.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Kuusamon kaupungin strategiassa 2021–2028 asetetaan tavoitteeksi 200 uutta työpaikkaa vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteena on houkutella lisää asukkaita ja työntekijöitä kaupunkiin. Päätöksenteon perustaksi asetetaan perheiden paras. Maikun alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen päätarkoitus on siten tarjota uusia omakotitalo- ja asuinpientalotontteja hyvällä sijainnilla lähellä koulua ja kaupunkikeskustan palveluja.

3.2 Suunnittelun käynnistäminen

Asemakaavan muutos ja laajennus on käynnistynyt Kuusamon kaupungin aloitteesta. Yhdyskuntatekniikan lautakunta on päättänyt käynnistää asemakaavan muutoksen ja laajennuksen 19.8.2020.

3.3 Osallistuminen ja yhteistyö

3.3.1 Osalliset

Kaavoitusprosessin osalliset on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:ssä. Kaavan osallisia ovat maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille varataan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia sekä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Osalliset on määritelty pääpiirteissään osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (liite 2).

3.3.2 Vireilletulo

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen ilmoitus kaavan vireille tulosta julkaistiin 17.12.2020 kunnallisissa ilmoituslehdissä, kaupungin ilmoitustaululla sekä kaupungin internetsivuilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 17.12.2020-29.1.2021 mielipiteitä varten kaupungintalolla ja kaupungin internetsivuilla. Suunnittelualueen maanomistajia ja naapureita tiedotettiin kaavan vireilletulosta myös kirjeitse. Kirjeen mukana heille lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma. OAS lähetettiin tiedoksi myös osallisina oleville viranomaisille.

3.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavatyöhön liittyvästä tiedottamisesta ja osallistumismahdollisuuksista on kerrottu tarkemmin liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Kaavan luonnosvaiheessa järjestettiin kaavapäivä 27.5.2021 Kuusamon kaupungin yhdyskuntatekniikan toimialalle.

Kaavaluonnos oli nähtävillä mielipiteitä ja lausuntoja varten 24.6.-30.7.2021. Yhteenveto vireilletulovaiheen ja luonnosvaiheen lausunnoista ja mielipiteistä sekä kaavoituksen vastineet ovat selostuksen liitteessä 3.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta asettaa asemakaavaehdotuksen virallisesti nähtäville 30 vuorokaudeksi. Kaavaehdotus on nähtävillä muistutuksia ja lausuntoja varten 24.2.-25.3.2022. Kaava on tarkoitus saada lainvoimaiseksi keväällä 2022.

3.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavatyön kannalta keskeisiltä viranomaisilta pyydettiin lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta. Lausunnot pyydetään myös kaavaehdotuksesta.

3.4 Asemakaavan tavoitteet

3.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kuusamon kaupunkistrategia

Kuusamossa on voimassa kaupunkistrategia ”Kuusamon menestysresepti 2021–2028”. Toiminnan perustana on tasapainotettu talous. Strategian tavoitteet ovat kasvu, viihtyisyys, kuulumisuus ja omavaraisuus.

Strategiassa kaupunkiympäristöä ja maankäytön suunnittelua koskevia tavoitteita ovat:

- Kuusamo kasvaa ja kehittyy
- Tavoitteena 200 uutta työpaikkaa 2025 mennessä
- Monipaikkaisuus, nuorten pitäminen kaupungissa ja osaavan työvoiman houkuttelevuus
- Sujuvat kaupunkimaiset palvelut
- Viihtyisä ja perheystävällinen kaupunki
- Aktiivinen osallistuminen kehittämishankkeisiin
- Puurakentamisen edistäminen
- Luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen
- Kaupunkilaiset osallistuvat ja vaikuttavat
- Ripeä kaavoitus ja monipuolinen tonttitarjonta
- Biotalous, ruokatuotannon ja kestävän matkailun edistäminen
- Energia ja ruokatuotannon osalta omavarainen
- Hiilineutraalisuus ja jätteettömyys saavutetaan 2030

Maapoliittinen ohjelma

Maapolitiikan tavoitteena on varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen kuntatalouden kannalta kestäväällä tavalla ja järjestää asukkaille, matkailijoille ja yritystoiminnalle monipuolinen ja tarkoituksenmukainen toimintaympäristö.

3.4.2 Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Maakuntakaava

Selostuksen kohdassa 2.2.2 Maakuntakaava esitellään Pohjois-Pohjamaan maakuntakaavan kaavamerkinnot, jotka koskevat suunnittelualueita. 3. vaihemaakuntakaavassa annetaan Kuusamon-matkailukaupunkivyöhykkeelle suunnittelumääräys, jonka mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää toiminnallisesti monipuolisen sekä maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoisen matkailukaupungin kehittämistä Kuusamon kaupunkikeskustan ja Rukan matkailukeskuksen muodostaman kaksoiskeskuksen varaan. Asemakaavan muutos ja laajennus on maakuntakaavan tavoitteiden mukainen.

Strateginen yleiskaava

Kuusamon strategisen yleiskaavan laatimisen keskeisenä tavoitteena on ollut suunnitella Kuusamon maankäyttöä yleispiirteisellä tasolla

yhtenä kokonaisuutena ja siten hallita paremmin kaupungin kehittymistä vetovoimaiseksi, kilpailukykyiseksi ja yhdyskuntarakenteeltaan tarkoituksenmukaiseksi. Strategisessa yleiskaavassa asemakaavan laajenemisalue sijoittuu kyläalueen tai taajamapalvelujen lähivyöhykkeelle, joka on ensisijainen uudisasutuksen sijoittumisvyöhyke ja jolta on korkeintaan kolmen kilometrin etäisyys koulu- tai kauppapalveluihin. Alueella on myös merkintä asutuksen laajenemissuunnasta tälle alueelle. Asemakaavan muutos ja laajennus on siten strategisen yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

3.4.3 Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Alueella olemassa oleva rakennettu infra ja alueiden käyttötarkoitus ohjaavat kaavan tavoitteita toimintojen sijoittamisen osalta. Alueella on hyvät jalankulku- ja polkupyöräily-yhteydet ja niitä tulee tukea ja kehittää edelleen. Suunnittelualue on etenkin lähiympäristön asukkaiden virkistyskäyttöaluetta ja sen läpi kulkee kaupungin ylläpitämä hiihtolatu. Tavoitteena on säilyttää alueen virkistyskäyttömahdollisuudet ja luonnonläheisyys.

3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Valittua asemakaavaratkaisua tiiviimpi ja väljempi asemakaavarakenne tutkittiin ennen kaavaluonnosta. Vaihtoehtona tutkittiin myös mahdollisuutta sijoittaa alueelle rivitalokortteleita. Yhdyskuntatekniikan toimialalle järjestetyssä kaavatapaamisessa todettiin, että rivitalorakentamiselle tällä etäisyydellä keskustan palveluista ei ole riittävästi kysyntää. Sen sijaan alueelle sijoitetaan asuinpientalojen korttelialueet, jotka mahdollistavat erillispientalojen, paritalojen, kytkettyjen pientalojen ja rivitalojen rakentamisen.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen Kuusamon kaupunki on yhdyskuntatekniikan lautakunnan päätöksellä 24.11.2021 § 150 päättänyt ostaa suunnittelualueella sijaitsevan teollisuuskiinteistön. Kiinteistöllä sijaitseva teollisuushalli tullaan purkamaan ja kiinteistölle kaavoitetaan erillispientalotontteja.

3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavan muutoksen ja laajennuksen ratkaisut perustuvat edellä mainittuihin tavoitteisiin. Kaavaratkaisu edistää yhdyskuntarakenteen kehittymistä kuntatalouden kannalta kestäväällä tavalla tarjoamalla uusia laadukkaita tontteja asumiseen hyvällä sijainnilla lähellä kouluja ja kaupunkikeskustan palveluja. Asuinalue on viihtyisä, luonnonläheinen ja perheystävällinen houkutellen asukkaita rakentamaan alueelle. Rakentaminen edistää kaupunkistrategiassa painopisteenä olevan puurakentamisen toteutumista. Asemakaavaratkaisussa on huomioitu myös mm. rakennusten mahdollisuus aurinkoenergian hyödyntämiseen sekä hyvät polkupyöräilyn ja jalankulun yhteydet.

Kaavaratkaisuksi valittiin vaihtoehto, jossa omakotitalotonttien sijoittelu on väljä ja tonttien koko vastaa Maikun alueella olemassa olevien tonttien kokoa. Väljempi vaihtoehto valittiin siksi, koska se riittää vastaamaan alueen tonttitarpeeseen ja näin ollen saadaan pidettyä uudet asumisen korttelit ja niiden ympäristö luonnonläheisenä. Kuusamoon rakentavat toivovat useimmiten luonnonläheistä tonttia läheltä kaupunkikeskustan palveluja. Tontit on sijoitettu suotuisiin ilmansuuntiin siten, että rakennuksissa on mahdollisuus hyödyntää aurinkoenergiaa ja pihat avautuvat etelään ja länteen päin. Alueelle haluttiin lisäksi sallia tiiviimpää yhtiömuotoista asumista. Asuinpientalokortteihin on mahdollista rakentaa erillispientaloja, paritaloja, kytkettyjä pientaloja sekä rivitaloja.

Kortteleiden sijoittamiseen vaikuttaa myös olemassa oleva infra. Voimassa olevan kaavan alueelle on vedetty vesi- ja viemärijohdot osittain myös rakentamattomalle osalle voimassa olevaa kaavaa (korttelit 501 ja 502). Lisäksi voimassa olevassa kaavassa on varattu katualue kortteleiden 501 ja 502 välissä, mikä puoltaa kadun rakentamista tätä kautta. Kiinteistökaupan toteutumisen myötä kaavaehdotukseen on lisätty erillispientalotontteja kaava-alueen eteläosaan ja uutta katua on jatkettu sen mukaisesti.

Luontoselvityksen pohjalta kaava-alueen eteläosaan sijoitetaan paikallisesti luonnon monimuotoisuutta lisäävä perinnebiotooppikohde (metsälaidun). Tämä luo-merkinnällä merkitty alue ja erillispientalokorttelit sovitetaan yhteen siten, että luontoselvityksen mukaisen luo-alueen rajaa on muutettu mahdollisimman vähän ja että erillispientalotontit eivät sijoitu luo-alueen sisäpuolelle. Perinnebiotoopin säilyminen edellyttää kuitenkin, että kyseinen alue otetaan uudelleen laidunkäyttöön.

Kaava-alueen virkistysmahdollisuudet säilytetään ja alueen luonne halutaan pitää luonnonläheisenä asuinalueena, jossa lähiluontoon pääsee virkistytymään ”omalta kotiovelta”.

3.5.2 Lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioon ottaminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olon aikana saatiin yksi lausunto. Tämän lausunnon pohjalta suunnittelualueen rajausta muutettiin ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista. Rajausta muutettiin siten, että kortteli 151 otettiin mukaan suunnittelualueeseen, jotta saadaan olemassa olevien maanalaisten sähköjohtojen linjat asemakaavaan. Kortteli 503 jätettiin pois suunnittelualueesta, koska siihen ei tule muutoksia. OAS:n nähtävillä olon aikana ei jätetty yhtään mielipidettä.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olon aikana saatiin viisi lausuntoa ja yksi mielipide. Lausunnon jättivät Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan museo/arkeologia, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos, Caruna Oy ja Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta. Vireilletulo- ja kaavaluonnosvaiheen

lausunnot ja mielipide sekä vastineet niihin ovat kaavaselostuksen liitteenä.

ELY-keskuksen lausunnon perusteella sekä toteutuneen kiinteistökaupan myötä ulkoilureitti kaava-alueen länsireunan ja Aarontien välillä on sijoitettu uudelleen ja muutettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi väyläksi. Kaavaselostusta sekä kaavamääräyksiä on täydennetty lausuntojen mukaisesti.

4 Asemakaavan kuvaus

4.1 Kaavan rakenne

Asemakaavan muutosalue muuttuu voimassa olevasta kaavasta siten, että korttelit 501 ja 502 pienenevät, kun rakentamattomat tontit muutetaan osittain virkistysalueeksi sekä osittain uusiksi erillispientalokortteleiksi (AO). Voimassa olevassa asemakaavassa oleva katualue muuttuu osittain virkistysalueeksi ja erillispientalokortteleiksi, ja osittain säilyy katualueena. Muutosalueen itäosassa voimassa olevassa kaavassa oleva puistoalue muutetaan asuinpientalokortteleiden (AP) ja niitä palvelevien katualueiden alueeksi. Itäosassa katujärjestely muuttuu ja voimassa olevassa kaavassa katualueeksi merkitty osa muuttuu osittain virkistysalueeksi.

Asemakaavan laajennuksen myötä kaava-alueen keskiosaan muodostuu pientaloalue, jonne kulku tapahtuu Maikuntieltä tulevan uuden kadun, Pentintien, kautta. Lisäksi alueen länsiosassa kulkevalta jalankulku- ja polkupyöräväylältä rakennetaan uusi jalankulku- ja polkupyöräväylä uudelle pientaloalueelle. Kaava-alueen kaakkoisreunaan muodostuu erillispientalojen kortteli (AO), jonne kulku tapahtuu Aarontien jatkeen kautta. Pentintien ja Aarontien väliin rakennetaan myös uusi jalankulku- ja polkupyöräväylä.

Asuinkortteleita ympäröi joka puolelta virkistysalueet, jotka palvelevat kaikkia alueen käyttäjiä. Kaava-alueen kautta kulkeva latu säilyy, mutta kaava-alueen läpi kulkeva ulkoilureitti muuttuu osittain jalankulku- ja polkupyöräväyläksi ja osittain katualueeksi. Alueen länsiosassa kulkeva jalankulun ja pyöräilyn väylä säilyy. Kaava-alueen lounaisosaan sijoitetaan leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Kaavamuutosta varten laadittiin luontoselvitys. Suunnittelualueelta ei luontoselvityksessä löytynyt kaavassa huomioitavia luontoarvoja. Paikallisesti luonnon monimuotoisuutta lisäävänä perinnebiotooppikohteena merkitään luo-kaavamerkinnällä kaava-alueen eteläinen osa. Luontoselvitys on kaavaselostuksen liitteenä.

Asemakaavamerkinnät ja -määräykset päivitetään vastaamaan nykyistä käytäntöä ja määräyksiä.

4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kuusamon kaupunkistrategiassa tavoitteeksi asetetaan hiilineutraalius ja jätteettömyys vuoteen 2030 mennessä. Asemakaavan muutos- ja laajennus toteuttaa näitä tavoitteita tiivistämällä kaupunkirakennetta taajama-alueella. Asuinalueen sijainti lähellä palveluja mahdollistaa palvelujen käyttämisen jalan tai pyöräillen. Lisäksi alueella jo olevien verkostojen sekä palvelujen hyödyntämisen myötä verkostot ja palvelut saadaan tehokkaampaan käyttöön. Uusien asumisen tonttien sijoittelussa on huomioitu rakennusten sijoittaminen suotuisimpiin ilmansuuntiin ja siten myös mahdollisuus aurinkoenergian käyttöön. Lisäksi kaavamääräyksissä määrätään asuinpientalotonttien osalta, että rakennusten sähköjärjestelmissä tulee varautua sähköautojen lataamiseen ja että asumisesta syntyvän jätteen kierrätykselle ja säilytykselle tulee varata tarkoituksen mukaiset ja ympäristöön sulautuvat katetut tilat.

4.3. Aluevaraukset

4.3.1 Korttelialueet

AO Erillispientalokortteleiden (AO) 151, 501 ja 502 voimassa olevassa kaavassa merkityt istutettavan alueen osat poistetaan ja tonttien rakennusala määrätään neljän metrin päähän korttelin rajasta. Tonttikohtainen kokonaisrakennusoikeus määräytyy edelleen tehokkuusluvun $e=0,25$ mukaan. Korttelin 501 tonttia 3 laajennetaan siten, että käyttämättömänä oleva katualue liitetään tonttiin. Levennettävä osa on jo osittain otettu tontin käyttöön. Näin ollen kaavamuutoksella päivitetään olemassa oleva tilanne kaavaan. Kortteli 151 on mukana kaavamuutoksessa, koska kaavaan on lisätty alueelle sijoitettujen maakaapeleiden johtorasite.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsevia kortteleita 151, 501 ja 502 koskevat uudet asemakaavamääräykset. AO-kortteleita koskevat määräykset liittyvät julkisivumateriaaleihin, rakennusten sopeutumiseen ympäristöönsä, rakennusten kattoväriin, hulevesien käsittelyyn sekä autopaikkojen määrään. Asemakaavamääräykset on esitetty liitteenä olevassa kaavakartassa. Määräykset eivät vaikuta rakennusten nykyiseen käyttöön ja niitä sovelletaan, mikäli rakennusta korjataan tai rakennetaan kokonaan uusi rakennus.

Asemakaavalaajennuksella muodostuvat uudet AO-korttelit 980–985 ja 988. Korttelit 980 ja 981 muodostuvat lähivirkistysalueesta (VL) sekä osittain erillispientalokortteleiden 501 ja 502 toteutumattomista osista. Korttelit 982–985 ja 988 rakentuvat aiemmin asemakaavoittamattomalle alueelle. Korttelit 984 ja 985 rakentuvat osittain alueelle, josta teollisuushalli tullaan purkamaan pois uuden rakentamisen alta. Kaikkiin AO-kortteleihin voidaan rakentaa yksi- tai kaksiasuntoisia yksikerroksisia pientaloja (omakotitaloja)

asumistarkoituksiin sekä tarpeelliset talousrakennukset. Tonttikohtainen rakennusoikeus on 250 k-m² + talousrakennus 50 k-m². Kortteleihin 980–985 kulku tapahtuu uuden rakennettavan kadun, Pentintien, kautta. Kortteliin 988 kulku tapahtuu Aarontien kautta ja Aarontie rakennetaan jatkumaan kortteliin 988 asti.

AP

Asemakaavalaajennuksella muodostuvat uudet AP-korttelit 986 ja 987. Korttelit muodostuvat puistosta sekä leikkialueesta (VK) ja osittain asemakaavoittamattomasta alueesta. AP-kortteleihin voidaan rakentaa rivitaloja, kytkettyjä pientaloja, paritaloja ja erillisiä pientaloja asumistarkoituksiin sekä tarpeelliset talousrakennukset. Molemmissa kortteleissa (986 ja 987) on kaksi tonttia. Tonttikohtainen rakennusoikeus on 900 k-m² ja rakennukset voi rakentaa yhteen tai kahteen kerrokseen. Kortteleihin 986 ja 987 kulku tapahtuu Aarontien jatkeen kautta. Kortteleiden kullekin tontille sallitaan yksi ajoneuvoliittymä. Pysäköintiä ja auto- ja polkupyöräpaikkoja koskevat määräykset ovat kaavan yleisissä määräyksissä.

4.3.2 Muut alueet

Virkistysalueet

Kaava-alueella sijaitsee yksi suurempi ja kaksi pienempää virkistysaluetta (VL). Virkistysalueet kattavat puolet koko kaava-alueesta, koska alueen luonne halutaan pitää väljänä ja luonnonläheisenä. Suurempi virkistysalue (pinta-ala 5,8 ha) kulkee yhtenäisenä koko kaava-alueen läpi ja kaksi pienempää virkistysaluetta (pinta-alat 1360 m² ja 970 m²) sijoittuvat kaava-alueen itäreunaan asuinkortteleiden väliin.

Asemakaavassa esitetään uusi leikkialue (merkinnällä le) kaava-alueen lounaisosaan. Leikkialueen koko on noin 600 m². Leikkialueen sijainti on keskeinen niin uusiin asuinkortteleihin kuin jo olemassa oleviin ja naapurialueiden asuinkortteleihin nähden. Leikkialue sijaitsee hyvien kevyenliikenteen yhteyksien varrella.

Asemakaavan laajennusalueen läpi kulkee ulkoilureitti itä-länsisuuntaisesti. Ulkoilureitin yhteys säilyy, mutta se merkitään kaavaan osittain ohjeellisen jalankulun ja polkupyöräilyn reittinä, osittain katualueena. Kaava-alueen läpi kulkee myös olemassa oleva hiihtolatu, jonka sijainti tulee pysymään valtaosin ennallaan.

Katualueet

Kaava-alueelle muodostuu uusi katu, Pentintie. Katu lähtee Maikuntieltä kortteleiden 501 ja 502 välistä ja kadun kautta tulee olemaan kulut kortteleiden 980–985 tonteille. Voimassa olevassa asemakaavassa on varauduttu tähän katualueeseen asuinkortteleiden 501 ja 502 välissä. Myös kaava-alueen itäosaan muodostuu uusi katualue, kun Aarontietä jatketaan kortteliin 988 asti. Kaduille varataan kaavaan 12 metriä leveä katualue, joka mahdollistaa kuusi metriä leveän asfaltoidun kadun rakentamisen.

Jalankulku ja pyöräily	Kaava-alueen länsireunassa kulkee koko matkalta olemassa oleva jalankulku- ja polkupyöräilyväylä. Tätä yhteyttä ei ole merkitty voimassa olevaan asemakaavaan, joten väylä merkitään tähän kaavamuutokseen ja -laajennukseen jalankululle ja polkupyöräilylle varattuna väylänä. Kaavaan varataan lisäksi yhteys jalankulkuun ja pyöräilyyn edellä mainitulta jalankulkuun ja polkupyöräilyyn varatulta väylältä uudelle katualueelle kortteleiden 983 ja 984 välistä. Yhteys jatkuu Pentintietä pitkin kadun päähän ja siitä jalankululle ja polkupyöräilylle varattuna väylänä Aarontielle. Aarontien päästä jalankulun ja polkupyörän väylä jatkuu vielä olemassa olevaa ulkoilureittiä pitkin kaava-alueen itäpuolelle.
Luo-alue	Kaavamuutosta ja -laajennusta varten laaditun luontoselvityksen perusteella merkitään luo-merkinnällä kaavaan paikallisesti luonnon monimuotoisuutta lisäävä perinnebiotooppikohde, joka muodostuu vanhasta metsälaitumesta ja pienestä hakamaa-alueesta.
Johdot	Kaava-alueen länsireunassa sijaitsevat olemassa olevat maanalaiset sähköjohdot merkitään tähän asemakaavan muutokseen ja laajennukseen johtorasite-merkinnällä. Vesi-, viemäri- ja sähköverkostot rakennetaan alueelle ja uudet rakennukset liittyvät niihin. Yhdestä kahteen korkeusasemaltaan alinta tonttia voivat joutua hankkimaan kiinteistökohtaisen jätevedenpumppaamon. Kiinteistökohtaisten pumppaamojen tarve selviää tonttien merkitsemisen ja korkojen mittaamisen jälkeen.

4.4 Kaavan vaikutukset

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan

Uusien rakennettavien asuinrakennusten ja niihin liittyvien talousrakennusten ulkonäkö todennäköisesti poikkeaa hieman alueelle aikaisemmin rakentuneista rakennuksista, mutta ne tulevat sopeutumaan ympäristöönsä. Uudet rakennettavat kadut ja infra noudattavat alueen tyyliä. Kaava-alueen toteutus muuttaa metsämaata katujen, omakotitalojen ja asuinpientalojen alueeksi. Uudisrakentaminen täydentää hyvin alueen taajamakuva.

4.4.2 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja yhdyskuntatalouteen

Asemakaavan laajentuminen osittain voimassa olevan asemakaavan toteutumattomalle alueelle ja osittain asemakaavoittamattomalle alueelle on yhdyskuntatalouden ja -rakenteen kannalta kannattavaa. Kaavamuutoksella ja -laajennuksella tavoitellaan alueiden toteutumista. Toteutuessaan kaava edellyttää uusien katujen rakentamista. Alueella olemassa olevien katu- ja teknisenhuollon verkostojen käyttö tehostuu kaavan toteutumisen myötä.

4.4.3 Vaikutukset väestön rakenteeseen, kehitykseen sekä sosiaaliseen rakenteeseen kaava-alueella

Maikun alueen asukasmäärä tulee lisääntymään kaavan toteutumisen myötä. Kaavan toteutuessa kokonaan asukasmäärä

uudella, vielä rakentamattomalla asuinalueella on noin 120 henkilöä. Asemakaavassa varataan tontteja omakoti- ja pientaloasumiseen, mikä oletettavasti lisää lapsiperheiden sijoittumista alueelle, etenkin kun koulut sijaitsevat alle kilometrin päässä kaava-alueesta. Toteutuessaan kaava-alue sopeutuu siten hyvin ympäristönsä sosiaaliseen rakenteeseen.

4.4.4 Vaikutukset palveluihin, työpaikkoihin, elinkeinotoimintaan

Kaava-alueen uudisrakentaminen työllistää suunnittelutoimistoja, rakennusliikkeitä, maanrakennusalaa, lvi-yrityksiä, sähköalan yrittäjiä sekä muita rakentamisen toimialaan kuuluvia yrityksiä. Alueelle tulevat asukkaat hyödyntävät kaupunkikeskustan ja taajama-alueen palveluja, joten niiden käyttö tulee oletettavasti kasvamaan. Kuusamossa työskenteleville ja asuville tulee tarjolle tontteja asumiseen.

4.4.5 Vaikutukset virkistykseen

Kaava-alueen hyvät virkistysmahdollisuudet tulevat säilymään ja uusien asukkaiden myötä virkistysmahdollisuuksien käyttö tulee lisääntymään. Uusi leikkialue sijaitsee lähivirkistysalueella hyvien yhteyksien risteyskohdassa ja palvelee näin ollen sekä Maikun alueen uusia, että vanhoja asukkaita. Luo-alueena merkitään kaavaan metsälaidunalue. Luontoselvityksen mukaan *”metsälaitumet ovat usein ennallistamiskelpoisia kohteita ja yhdessä Kortesuon kanssa tämä laidunhistorian omaava alue voisi toimia lähiluontokohteena sekä virkistys- ja opetuskäyttöä palvelevana kokonaisuutena”*.

4.4.6 Vaikutukset liikenteeseen

Henkilöautoliikenne lisääntyy alueella kaavan toteutumisen myötä etenkin Tavajärventielle ja Maikuntien alkupäässä. Henkilöautoliikenne lisääntyy myös Aarontielle, kun asumisen korttelit ja Aarontien jatke rakentuvat. Jalankulku- ja polkupyöräilyliikenne tulee oletettavasti lisääntymään, koska uudelta asuinalueelta rakentuu jalankulun ja pyöräilyn väylä Aarontien jatkeen päästä kaava-alueen poikki olemassa olevalle jalankulun ja pyöräilyn väylälle kaava-alueen länsiosaan. Kaavamuutos ei lisää merkittävästi raskasta liikennettä alueelle. Alueen rakentamisen aikana alueella voi kulkea rakentamiseen liittyviä raskaita ajoneuvoja.

4.4.7 Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaismuistoihin

Kaavamuutoksella ja -laajennuksella ei ole vaikutuksia alueen rakennettuun kulttuuriympäristöön eikä alueella sijaitse muinaismuistoja.

4.4.8 Vaikutuksen teknisen huollon verkkoihin

Kaava-alue on helposti liitettävissä olemassa oleviin teknisen huollon verkostoihin. Kaavamuutoksen myötä sähkönkäyttö alueella kasvaa, joten tarvitaan pienjännitekaapelointeja. Teknisen huollon verkostoja rakennetaan lisää, kun alueelle lisätään rakentamisen mahdollistamia tontteja.

4.4.9 Vaikutukset maisemakuvaan

Kaava-alueelle rakentuu pientalovaltaista asumista melko väljästi siten, että asuinkortteleiden ympäristö pyritään pitämään mahdollisimman luonnonmukaisena. Alueen luonnonympäristö muuttuu siten metsäisestä rakennetummaksi.

4.4.10 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava-alue on pääosin metsävaltaista aluetta. Alueen rakentamisen myötä metsäinen ja luonnontilainen alue vähenee, mutta kaava-alueen pinta-alasta noin puolet jää edelleen luonnontilaiseksi alueeksi ja nämä alueet osoitetaan kaavassa lähivirkistysalueina. Luontoselvityksessä ei suunnittelualueelta löytynyt kaavassa huomioitavia luontoarvoja. Luontoselvityksen perusteella merkitään kuitenkin luo-merkinnällä kaavaan suunnittelualueen eteläosiin sijoittuva luontokohde, joka koostuu perinnebiotoopista, metsälaitumesta. Kaavamuutoksella ja -laajennuksella ei ole vaikutuksia maa- ja metsätalouteen.

4.4.11 Vaikutukset kaupunkistrategiaan

Kaavamuutoksen ja -laajennuksen tavoitteet on johdettu Kuusamon kaupunkistrategiasta 2021–2028. Kaavamuutos ja -laajennus tarjoaa tontteja asumiseen hyvien etäisyyksien päässä kaupunkikeskustan palveluista ja kouluista. Väljä pientaloasuminen lähellä luontoa ja virkistysmahdollisuuksia tarjoaa laadukasta, terveellistä ja turvallista elinympäristöä. Kaava tukee alueen asukasluvun ja rakentamisen pitämistä kasvussa.

4.5 Ympäristön häiriö- ja haittatekijät

Kaava-alueen eteläosassa sijaitseva keittiökalusteita valmistava yritys, jonka toiminnasta aiheutuu jonkin verran melua ympäristöön, tulee lopettamaan toimintansa. Tehdashalli puretaan kaupungin toimesta. Näin ollen myös meluhaitta häviää.

Maikun alueella muutamina päivinä talvessa ilmenevä hajuhaitta johtuu läheisestä Lauttalamesta, jonka vesi on talvella hapettomassa tilassa jääkannen alla. Kuusamon kaupunki ja ELY-keskus neuvottelevat toimenpiteistä, joilla tilanne tullaan korjaamaan.

4.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamerkinnot ja -määräykset on esitetty kaavakartassa.

4.7 Nimistö

Kaava-alueelle muodostuu uusi katu, jonka nimi on Pentintie.

5 Toteutus

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa heti kaavan saatua lainvoiman. Kaupungin omistamat tontit luovutetaan alueen tontteja koskevien luovutusperiaatteiden mukaisesti. Kaupungin omistuksessa olevien tonttien toteutus voidaan aloittaa, kun kadut ja kunnallistekniikka on suunniteltu ja rakennettu sekä rakennushankkeella on rakennuslupa. Kaava-alueen eteläosassa sijaitseva teollisuushalli tullaan purkamaan ja tämän alueen osalta rakentaminen voidaan aloittaa sitten, kun teollisuushalli on purettu ja alue siistitty.

Kuusamossa 24.2.2022

Kimmo Kymäläinen
Kaavoittaja

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	305 Kuusamo	Täyttämispvm	09.02.2022
Kaavan nimi	Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	22.12.2021
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	17.12.2020
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	12,2125	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	6,8403
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	5,3722

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	12,2125	100,0	12553	0,10	6,8403	8011
A yhteensä	5,2030	42,6	12553	0,24	3,3861	8011
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	6,0089	49,2			3,2672	
R yhteensä						
L yhteensä	1,0006	8,2			0,1870	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnyt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	12,2125	100,0	12553	0,10	6,8403	8011
A yhteensä	5,2030	42,6	12553	0,24	3,3861	8011
AP	1,1825	22,7	3600	0,30	1,1825	3600
AO	4,0205	77,3	8953	0,22	2,2036	4411
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	6,0089	49,2			3,2672	
VP	0,0000				-0,0396	
VL	6,0089	100,0			3,5468	
VK	0,0000				-0,2400	
R yhteensä						
L yhteensä	1,0006	8,2			0,1870	
Kadut	1,0006	100,0			0,2874	
Kev.liik.kadut	0,0000				-0,1004	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS MAIKUN ALUEELLA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Suunnittelualueen yleissijainti mustalla rajauksella.

Asemakaavan muutos ja laajennus koskee seuraavia kiinteistöjä MAIKKULA 305-411-204-127, LAUTTAOJA 305-411-204-17, KANKKULA 305-411-204-19, KAIVOLA 305-411-204-21, NIITTY 305-411-204-23, TUOPPILA 305-411-204-24, LOHELA 305-411-205-1. Lisäksi asemakaavan muutos ja laajennus koskee kiinteistöjä LAAKSO 305-411-204-4, SUOJALA 305-411-204-5, SIVULA 305-411-204-6 ja LAUTTALA 305-411-489-1.

Suunnittelutehtävä

Kaavamuuotos on käynnistynyt kaupungin aloitteesta. Asemakaavaa on tarkoitus laajentaa Kuusamon kaupungin omistuksessa olevalle kiinteistölle 305-411-204-127. Tämän asemakaavatyön tarkoituksena on tutkia, voidaanko alueelle sijoittaa omakotitalo- ja rivitaloasumista sekä tarvittavien kulkuyhteyksien järjestäminen. Asemakaavan muutoksessa tarkastellaan myös kaupungin kiinteistöön rajoittuvia korttelialueita Maikuntien ja kaupungin alueen välissä.

Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavan vaihemaakuntakaavat 1, 2 ja 3, jotka ovat lainvoimaisia. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt 3. vaihemaakuntakaavasta tehdyt valitukset 17.1.2022.

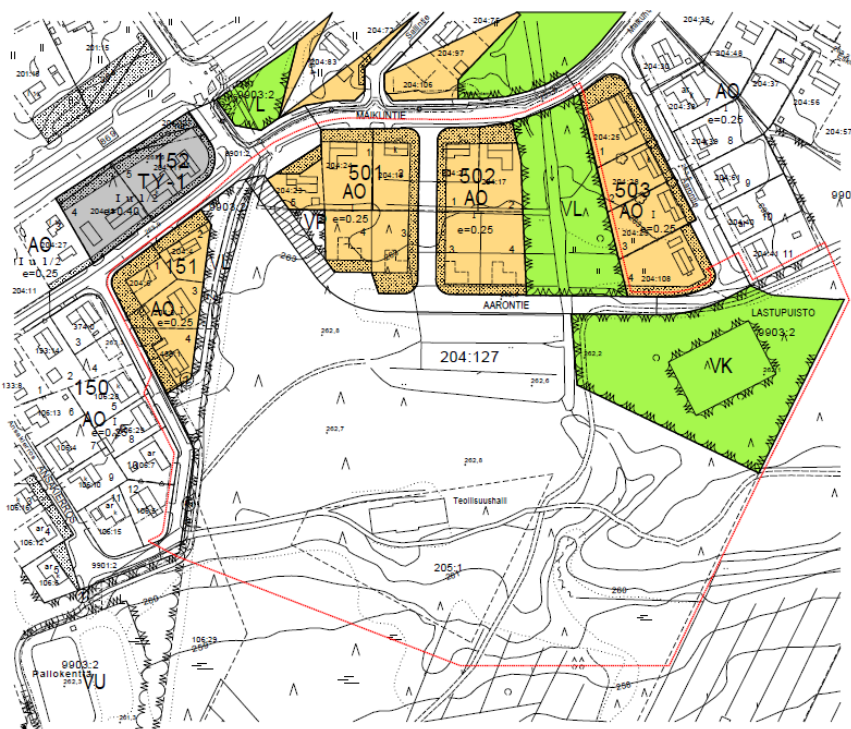
Suunnittelualue sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa taajamatoimintojen alueelle (A), joka tarkoittaa asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumis- ja laajentumisalueita. 2. vaihemaakuntakaavassa ei ole suunnittelualueita koskevia merkintöjä. 3. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu Kuusamon matkailukaupunki -vyöhykkeelle. Merkinnällä osoitetaan Koillis-Suomen aluekeskuksen ydinalue, jota kehitetään kansainvälisenä matkailu- ja kaupunkikeskuksena. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää toiminnallisesti monipuolisen sekä maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoisen matkailukaupungin kehittämistä Kuusamon kaupunkikeskustan ja Rukan matkailukeskuksen muodostaman kaksoiskeskuksen varaan.

Yleiskaava

Suunnittelualueella vaikuttaa Kuusamon strateginen yleiskaava, joka on tullut voimaan 27.6.2019. Strategisessa yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu pääosin kyläalueen tai taajamapalvelujen lähivyöhykkeelle, joka on ensisijainen uudisasutuksen sijoittumisvyöhyke ja jolta on korkeintaan kolmen kilometrin etäisyys koulu- tai kauppapalveluihin. Pohjoisosastaan suunnittelualue sijoittuu strategisessa yleiskaavassa asuinalueelle (A).

Asemakaava

Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa Kirkonseudun asemakaava. Tämä alue on asemakaavassa merkitty erillispientalojen korttelialueeksi (AO) sekä lähivirkistysalueeksi (VL), leikkipuistoksi (VK) ja katualueeksi. Muu suunnittelualue on asemakaavoittamaton aluetta.

Suunnittelualueen rajausta ja pohjoisosassa voimassa oleva asemakaava.

Arvioitavat vaikutukset

Vaikutusten arviointi on osa kaavaprosessia. Vaikutusten arvioinnissa asetetaan rinnakkain olemassa oleva tilanne ja kaavamuutoksen mahdollistama tilanne. Vaikutuksia arvioidaan kaavaselostuksessa luonnos- ja ehdotusvaiheissa. Tässä kaavahankkeessa tulevat erityisesti arvioitaviksi kaavamuutoksen vaikutukset suunnittelualueen ja sitä ympäröivien alueiden luonnonympäristöön, kaupunkikuvaan, yhdyskuntarakenteeseen, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön, liikenne- ja pysäköintijärjestelyihin sekä kaupungin strategioihin.

Osalliset

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Tämän kaavahankkeen osallisia ovat ainakin:

- Kaava-alueen ja lähiympäristön kiinteistönomistajat, asukkaat, työntekijät ja yritykset
- Caruna Oy
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta
- Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Kaupungin hallintokunnat
- Yhdyskuntatekniikan toimiala

Aikataulu, osallistuminen ja vuorovaikutus

Kaikista kaavahankkeeseen liittyvistä nähtävilläoloajoista ja mahdollisista vuorovaikutustilanteista ilmoitetaan Koillissanomissa, Kuusamon Seudussa ja kaupungin verkkosivuilla. Hankkeen asiakirjat ovat koko hankkeen keston ajan nähtävillä internetissä osoitteessa www.kuusamo.fi -Asuminen ja ympäristö – Kaavoitus – Laadinnassa olevat kaavat – Asemakaava – Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella ja ne täydentyvät työn edetessä. Lisäksi paperiset asiakirjat ovat nähtävillä kuulutuksissa mainittuina aikoina kaupungintalolla (Keskuskuja 6).

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 17.12.2020-29.1.2021. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 24.6.-30.7.2021. Yhdyskuntatekniikan lautakunta on päättänyt asemakaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville 30 vuorokaudeksi ennen kaavasta päättämistä. Ehdotus on nähtävillä 24.2.-25.3.2022. Kaava on tarkoitus saada lainvoimaiseksi kevään 2022 aikana.

Kaikissa edellä kuvatuissa vaiheissa on mahdollisuus antaa palautetta. Pyydämme lähettämään palautteen ensisijaisesti kirjallisesti yhdyskuntatekniikan maankäyttöön: sähköpostitse osoitteeseen kaavoitus@kuusamo.fi tai kirjeitse osoitteeseen Keskuskuja 6, PL 9, 93601 Kuusamo. Kaavan laatijaan voi olla yhteydessä myös puhelimitse tai käymällä toimistollamme.

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on mahdollista valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Työn etenemisen vaiheet on havainnollistettu sivun alaosassa olevassa kaaviossa.

Yhteystiedot

Lisätietoja antaa Kuusamon kaupunki, Yhdyskuntatekniikka/ Maankäyttö

Yhteyshenkilöt:

Terhi Wendelin kaavasuunnittelija puh. 040 860 8711

terhi.wendelin@kuusamo.fi

Kimmo Kymäläinen kaavoittaja puh. 040 571 9376

kimmo.kymalainen@kuusamo.fi

Internet-sivu, josta voi seurata kaavoitusta: www.kuusamo.fi -Asuminen ja ympäristö – Kaavoitus – Laadinnassa olevat kaavat – Asemakaava – Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella.

Kaavoittaja Kimmo Kymäläinen

Asemakaavaprosessi

Osallistuminen

Liite 3

Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella

Yhteenveto vireilletulo- ja luonnosvaiheessa saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä kaavoituksen vastineet niihin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 17.12.2020 – 29.1.2021. Kaavaluonnos oli nähtävillä 24.6.-30.7.2021. Nähtävillä olojen aikana saatiin yksi lausunto vireilletulovaiheessa sekä viisi lausuntoa ja yksi mielipide luonnosvaiheessa.

Lausunnot: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

1. Caruna Oy

Lausuntopyyntö 17.12.2020

Lausunto, Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella (OAS)

Nykyinen sähköjakeluverkko

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähköjakeluverkkoa oheisen liitteen 1 mukaisesti. Sinisellä viivalla on esitetty 20 kV johdot ja 0,4 kV johdot vihreällä. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla.

Vaikutukset sähköjakeluun

Kaavalla vaikuttaisi olevan vähäiset vaikutukset sähköjakelun kannalta. Otamme tarkemmin kantaa, kun kaava tarkentuu.

Siirtokustannusten jako

Mahdollisesti tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Jakeluverkon siirrot edellyttävät, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Lausuntopyyntö ehdotusvaiheessa

Toivomme mahdollisuutta lausua vielä luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

Kunnioittavasti,

Caruna Oy

Valtakirjalla

Eeva Walden

Rejlers Finland Oy

p. 040 821 6409

Kaavoituksen vastine: Lausuntopyyntö lähetetään myös ehdotusvaiheessa.

Lausunnot: Kaavaluonnos

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Lausuntopyyntö 24.6.2021

Lausunto, Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella, luonnos 21.6.2021, Kuusamo

Luonto- ja alueidenkäyttö -yksikkö

Kaavahankkeen vaikutuksia luontoon ja luonnonympäristöön ei voitu arvioida, koska valmisteluaineistossa ei ollut luontoselvitystä. Suunnitelmaselostuksen mukaan luontoselvitys valmistuu kesän 2021 aikana. Luontoselvityksen tulokset ja vaikutusten arviointi luontoon ja luonnonympäristöön tulee lisätä suunnitelma-asiakirjoihin ja suunnitelmaselostukseen sekä tarpeen mukaan kaavakarttaan.

Liikenne

Asemakaavassa on hyvä huomioida mahdollisuus järjestää Aarontieltä suora jkpp-yhteys Lastupolun korttelin 982 vierestä keskustan suuntaan lähtevälle pp-väylälle. Liikennevastuualueella ei ole muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt alueidenkäytönasiantuntija Markku Siira ja ratkaissut alueidenkäyttöryhmän päällikkö Taina Törmikoski.

Asian valmisteluun on osallistunut liikennejärjestelmäasiantuntija Anniina Gutzén.

Tämä asiakirja POPELY/3009/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/3009/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Siira Markku 08.09.2021 12:13

Ratkaisija Törmikoski Taina 08.09.2021 12:14

Kaavoituksen vastine: Luontoselvitys valmistui 3.10.2021 ja se tullaan lisäämään kaavaselostuksen liitteeksi. Luontoselvityksen tulokset sekä vaikutusten arviointi luontoon ja luonnonympäristöön lisätään kaavaselostukseen ja -karttaan. Suora jk/pp-yhteys Aarontieltä keskustan suuntaan lähtevälle pp-väylälle tullaan huomioimaan kaavaehdotuksessa.

2. Pohjois-Pohjanmaan museo

Viite Lausuntopyyntö 24.6.2021

Asia KUUSAMO Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella / arkeologia

Kuusamon kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa Kirkonseudun asemakaavan muutoksen ja laajennuksen ja kaavaluonnoksesta Maikun alueella. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Suunnittelualue sijaitsee Kuusamon kaupunkikeskusta pohjoispuolella Kortesus, Lauttalammen ja Kolvangin/Kolvankijoen väliin jäävällä alueella, joka pääosin rakentamatonta. Kaavatyön tarkoitus on mahdollistaa omakoti- ja rivitaloasumista.

Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Pohjois-Pohjanmaan museo teki 14.6.2021 muinaisjäännöksiä ajatellen karttatarkastelussa paikoin potentiaaliselle alueelle maastokäynnin. Käynnin perusteella alueelle ei edellytetä tehtäväksi arkeologista maastoselvitystä.

Vaikka kaavaselostuksen kohdassa 4.4.7 onkin todettu, että kaavahankkeella ei ole vaikutusta kiinteisiin muinaisjäännöksiin, tulee alueen muinaisjäännöstilanne kuitenkin todeta kaavaselostuksessa. Tässä riittää viittaaminen Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin esimerkiksi selostuksen kohdassa 2.1.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomauttamista Maikun asemakaavan luonnoksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Pasi Kovalainen
Kulttuuriperintötyön johtaja

Mika Sarkkinen
Arkeologi

Kaavoituksen vastine: Täydennetään kaavaselostusta muinaisjäännöstilanteen osalta.

3. Oulu-Koillismaan pelastuslaitos

Aihe: Asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella

Teillä on kuultavana/lausuttavana asemakaavan muutos ja laajennus Kuusamon Maikun alueella. Pelastuslaitoksella ei ole varsinaista huomautettavaa kaavaan.

Kaavamääräyksissä voisi tietysti todeta, että alueen tiestön toteutuksessa on huomioitava hälytysajoneuvojen pääsymahdollisuus (kantavuus, kääntösäteet) kiinteistöille.

Hieman erikoiseksi tulee ajoreitti teollisuustontille. Tälle lienee erityinen syy?

Tomi Honkakunnas

riskienhallintapäällikkö
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
Kiviharjunlenkki 1 E, Oulu
044 703 8608
tomi.honkakunnas(at)ouka.fi
Virkaposti:
Oulun kaupungin kirjaamo

PL 71, 90015 Oulun kaupunki
kirjaamo(at)ouka.fi

Kaavoituksen vastine: Kaavaluonnoksessa katualueen leveys on Kuusamon asemakaava-alueilla yleisesti käytössä oleva 12 m. Tämä mahdollistaa 6 m leveän kadun rakentamisen. Katu rakennetaan katusuunnitelman mukaisesti, joten pelastusajoneuvoille tullaan järjestämään pääsy alueelle.

4. Caruna Oy

Lausuntopyyntö 24.6.2021

Lausunto, Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella (Luonnos)

Nykyinen sähköjakeluverkko

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähköjakeluverkkoa oheisen liitteen 1 mukaisesti. Sinisellä viivalla on esitetty 20 kV johdot ja 0,4 kV johdot vihreällä. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla. Violetit neliöt ovat puistomuuntamoita.

Vaikutukset sähköjakeluun

Kaavamuutoksen myötä sähkönkäyttö alueella voi kasvaa ja saatetaan tarvita pienjännitekaapelointeja.

Siirtokustannusten jako

Mahdollisesti tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Jakeluverkon siirrot edellyttävät, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. asemakaavaluonnoksesta.

Lausuntopyyntö ehdotusvaiheessa

Toivomme mahdollisuutta lausua vielä ehdotusvaiheessa.

Kunnioitavasti,

Caruna Oy

Valtakirjalla

Ilari Kemppi

Kaavoituksen vastine: Lausuntopyyntö lähetetään ehdotusvaiheessa.

5. Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta (EVO)

Viite: Kuusamon kaupungin yhdyskuntatekniikan maankäytön lausuntopyyntö 24.6.2021.

Asia: Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan (EVO) lausunto
Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella.
Kaavaluonnos (MRA 30S) 24.6. -30.7.2021.

Lausunto

Asemakaavan muutos- ja laajennusalue kuuluu EVO:n vesihuollon toiminta-alueeseen, jonka johdosta kaavamääräykseen on lisättävä maininta velvollisuudesta liittyä yleiseen vesi- ja viemäriverkostoon. Lisäksi hulevesiä koskevassa määräyksessä pitää mainita, ettei hulevesiä saa johtaa yleiseen viemäriverkostoon. Kaavoitettavan alueen alavuudesta johtuen on todennäköistä, että aluetta ei ole mahdollista toteuttaa viettoviemäriratkaisulla, jonka johdosta toteuttaminen vaatii jätevedenpumppaamon. Ennen alueen toteuttamista pitää vesi- ja viemäriverkoston rakentamisesta laatia suunnitelma ja EVO:n sääntöjen mukaisesti tehdä maanomistajan kanssa erillissopimus, mikäli liittymiskustannukset eivät riitä kattamaan rakentamiskustannuksia.

Kuusamossa 6.7.2021

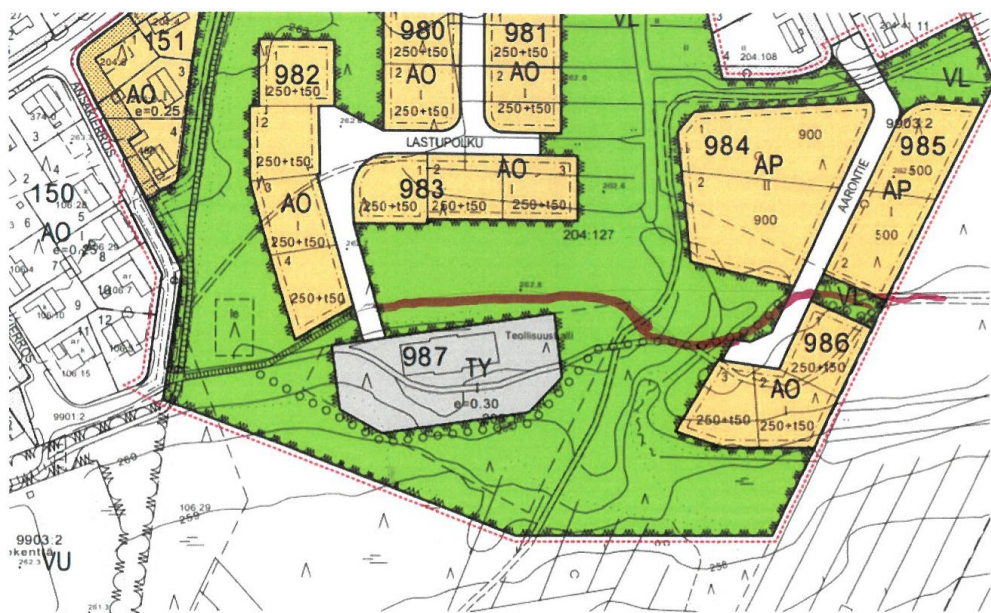
Mika Mankinen

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta

Kaavoituksen vastine: Lisätään kaavamääräyksiin maininta velvollisuudesta liittyä yleiseen vesi- ja viemäriverkostoon sekä maininta siitä, ettei hulevesiä saa johtaa yleiseen viemäriverkostoon. Jätevedenpumppaamon tarve tutkitaan kaavaehdotusvaiheessa.

Mielipiteet: Kaavaluonnos

1. Mielipide

Maikunalueen asemakaava

Kevyenliikenteen väylä siirrettäisiin kuvassa piirrettyyn kohtaan.

Perustelu

Kevyenliikenteen väylä halkaisee omistamani tilan, jos se kulkisi luonnoksessa piirretyn mukaisesti.

8.7.2021

Kaavoituksen vastine: Ulkoilureitin siirtäminen tullaan huomioimaan kaavaehdotuksessa.

Paikka: Kuusamon kaupungin kiinteistö Maikkula 305-411-204-127

Mitattava kohde: Ruka-Kaluste Oy:n toiminnasta aiheutuva melu

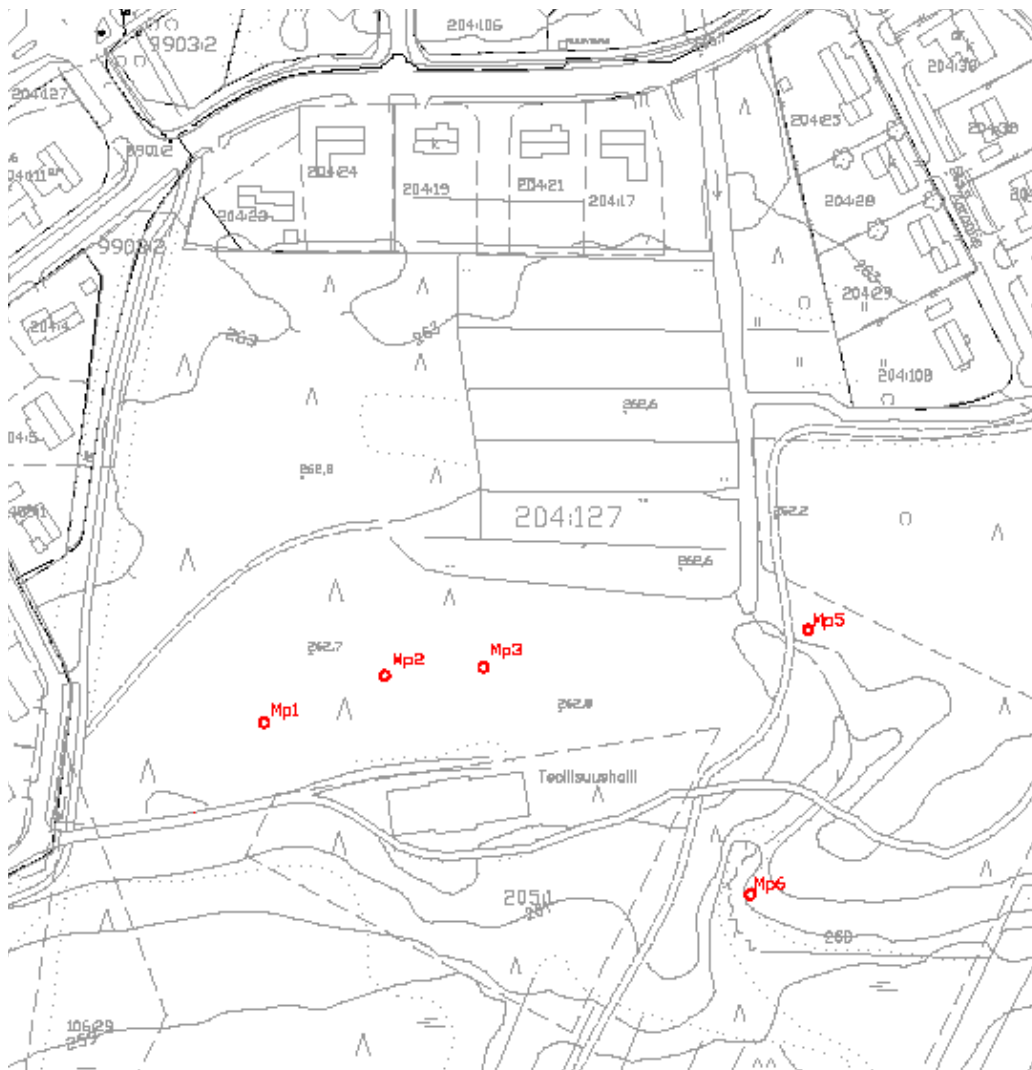
Aika: 15.12.2020 klo 12.00 - 13.30

Läsnä: Terhi Wendelin (mittaaja), Anu Lämsä (gps-pisteet)

1. Mittauksen tarkoitus

Melumittauksen tarkoituksena oli mitata Ruka-Kaluste Oy:n tehdashallin ulkoseinässä olevan imurin aiheuttamaa melua. Kuusamon kaupungilla on käynnissä Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennustyö, jossa tutkitaan voiko kaupungin kiinteistölle (Maikkula 305-411-204-127) sijoittaa omakoti- ja rivitaloasumista. Melumittauksella tarkasteltiin sitä, kuinka Ruka-Kaluste Oy:n toiminnasta aiheutuva melu vaikuttaa asuintonttien sijoitteluun suunnittelualueella.

2. Mittauspisteiden sijainti

Kuva 1. Melumittauspisteiden sijainti.

Mittauspisteet sijaitsivat Kuusamon kaupungin omistamalla kiinteistöllä Maikkula 305-411-204-127. Kuvassa 1 on esitetty ne pisteet, joissa mittaus suoritettiin 15.12.2020 klo 12.00-13.30 välisenä aikana. Mittauspiste 1 (Mp1) etäisyys Ruka-Kaluste Oy:n teollisuushallin luoteisnurkasta on 52 metriä, mittauspiste 2 (Mp2) etäisyys teollisuushallin luoteisnurkasta on 43 metriä ja mittauspiste 3 (Mp3) etäisyys teollisuushallin luoteisnurkasta on 58 metriä. Mittauspiste 5 (Mp5) etäisyys teollisuushallin koillisnurkasta on 118 metriä ja mittauspiste 6 (Mp6) etäisyys teollisuushallin kaakkoisnurkasta on 87 metriä. Mittauspisteet valittiin siten, että ne sijaitsivat lähimmäksi teollisuushallia alustavasti suunniteltujen asuintonttien teollisuushallia lähimmässä reunassa.

3. Mittausten ajankohta ja toteutustapa

Mittaukset suoritettiin 15.12.2020 klo 12.00-13.30 välisenä aikana. Mittaajana toimi Terhi Wendelin ja mittausvälineenä käytettiin Rion äänitasomittari nl-32:a. Anu Lämsä haki gps-laitteen avulla karttaan merkityt mittauspisteiden koordinaattipisteet maastosta. Sää oli talvinen, pakkasta oli -5 astetta, lunta sateli kevyesti klo 13 asti, sen jälkeen ei satanut. Tuulen voimakkuus oli Ilmatieteenlaitoksen mukaan 2m/s.

Mittaus suoritettiin siten, että aluksi haettiin gps-laitteen avulla karttaan koordinaateilla merkityt mittauspisteet. Äänitasomittari kiinnitettiin jalustaan (jalustan korkeus 95cm) ja jalustan avulla mittari sijoitettiin mittauspisteeseen. Mittauspisteessä mitattiin viisi minuuttia ja mittauksen aikana mittaaja kirjasi ylös erityisiä huomioita ympäristön äänistä (kuten yksittäisten kovien äänien lähteet, autojen hurina taustalla).

4. Mittaussuureet

Äänenpainetaso (L): Äänen fysikaalisen voimakkuuden mitta.

Äänitaso (LA): Äänen äänekkyuden mitta.
Kun otetaan huomioon korvan erilainen herkkyys eri taajuisille äänille, ja painotetaan äänen eri taajuuksia kuulon herkkyys mukaan (A-painotus) saadaan äänitaso (LA), joka on äänen äänekkyuden mitta. Äänitasosta käytetään myös nimitystä melutaso, koska sitä käytetään äänen haitallisuuden mittana. Äänen haitallisuutta ei kuitenkaan voida suoraan mitata, koska melu on subjektiivinen käsite ja riippuu myös muista äänen ominaisuuksista, kuin äänitasosta.

Keskiäänitaso (LAeq): A-painotettu ekvivalenttitaso eli keskiäänitaso.
Tavoitteena on useimmiten A-painotetun ekvivalenttitason LAeq määrittäminen, joka on sellainen vakioäänitaso, joka mittausaikana tuottaa saman äänienergian kuin mitattu melu. Pidemmän aikavälin melutasot esitetään tätä mittasuuretta käyttäen.

Maksimi A-painotettu

äänienpainetaso (L_{Amax}): Enimmäistaso, jota käytetään lyhytkestoisen melutapahtuman mittasuureena.

Minimi A-painotettu

äänenpainetaso (L_{Amin}): Vähimmäistaso, jota käytetään lyhytkestoisen melutapahtuman mittasuurena.

Kertamelun

äänialtistustaso (L_{AE}): Melutapahtuman äänienergiasisältö. Meluannostaso. Käytetään lyhytkestoisten melutapahtumien, kuten auton ohiajon, meluenergian kuvaamiseen. Eri äänilähteiden osuus L_{Aeq}:sta saadaan lasketuksi mitatuista ja tunnistetuista L_{AE} -arvoista.

(Aatos, S. 2003: 71-73).

5. Melutason ohjearvot

Melulle on annettu valtioneuvoston päätöksillä seuraavat ohjearvot (kaavio 1). Niitä sovelletaan maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyssä. Niitä käytetään perusteluna myös ympäristölupia myönnettäessä. (Airola, H. 2013: 9).

Kaavio 1. Valtioneuvoston päätös n:o 993/1992 melutason ohjearvoista

Kohde	Keskiäänitaso L _{Aeq} enintään dB		Huomautuksia
	Päivällä	Yöllä	
Asuinalue, hoito- ja oppilaitosalue			
- ulkona	55	50 (45*)	* uusi alue
- sisällä	35	30	
Loma-asuntoalue, virkistysalue			
- taajamassa	55	50 (45*)	* uusi loma-asuntoalue
- taajamien ulkopuolella	45	40	
Luonnonsuojelualue	45	40**	** Jos alueella käydään öisin
Liike- ja toimistohuoneisto, sisällä	45	-	

Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista (esimerkiksi vasarointi) tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista taulukossa esitettyyn ohjearvoon.

Kaaviosta 1 nähdään, että asuinalueella sekä taajamassa sijaitsevalla virkistysalueella keskiäänitason ohjearvot ovat päivällä enintään 55 desibeliä ja yöllä enintään 50 desibeliä. Lisäksi yöllä keskiäänitaso saa uudella asuinalueella olla enintään 45 desibeliä.

6. Mittaustulokset

Tarkemmat mittaustulokset löytyvät liitteenä olevasta taulukosta (liite 1). Mittaustulosten perusteella päivälle asetettu ohjearvo 55 dB ei ylity yhdessäkään mittauspisteessä, kun tarkastellaan tällaisen mittauksen kannalta oleellisinta ja yleisemmin käytettyä keskiäänitasoarvoa (LAeq). Yöllä asetetun uuden asuinalueen ohjearvo 45 dB ylittyy mittauspisteessä 1 (46,4 dB) ja mittauspisteessä 2 (46,6 dB), kun tarkastellaan keskiäänitasoa. Mittauspiste 3 on kuusi metriä kauempana tehdashallin luoteisnurkasta kuin mittauspiste 1 ja viisitoista metriä kauempana tehdashallin luoteisnurkasta kuin mittauspiste 2 ja siinä yön ohjearvo ei enää ylity keskiäänitasoa tarkasteltaessa. On kuitenkin huomioitava, että tehdashallirakennus jää mittauspiste 3:n ja imurin väliin, mikä voi aiheuttaa äänen vaimentumista.

Liitteenä olevasta taulukosta nähdään, että muuta ääntä mittauspisteille aiheuttivat kauempaa tieltä kuuluva autojen hurina, tehdashallista kuuluva ajoittainen sirkkelin ääni, yksittäiset autojen ovien paukaukset, lasten äänet läheiseltä koululta sekä mittaajan hetkittäinen liikehdintä lumessa. Nämä äänet nostavat jossakin määrin keskiäänitasoa, kuitenkin kovimpien äänien ollessa yksittäisiä lyhytkestoisia ääniä.

Lähteet

Aatos, S. (2003). Luonnonkivituotannon elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset. Suomen ympäristö 656, Ympäristöministeriö, Helsinki, 188 s. <http://www.suomalainenkivi.fi/vanha/wp-content/uploads/2014/08/Lyke_raportti_2.pdf>.

Airola, H. (2013). Melun- ja värinän torjunta maankäytön suunnittelussa. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/90606/Opas_net.pdf?sequence=2&isAllowed=y>.

Liite 1. Melumittauspöytäkirja

Melumittauspöytäkirja							
Paikka	Kuusamon kaupungin kiinteistö Maikkula 305-411-204-127						
Mitattava kohde	Ruka-Kaluste Oy:n toiminnasta aiheutuva melu						
Aika	15.12.2020 klo 12.00 - 13.30						
Mittauslaite	Rion ÄÄNITASOMITTARI NL-32						
Mittaaja	Terhi Wendelin						
Sää	5 astetta pakkasta, lunta sateli kevyesti klo 13 asti, sen jälkeen ei satanut, tuuli n. 2m/sek.						
Mittauspiste 0	10 metriä imurista länteen						
Mittausaika	12:25 - 12:30	5min					
LAeq	63,2 db		A-painotettu ekvivalenttitaso eli keskiäänitaso				
LA_E	88 db		Kertamelun altistustaso				
L_{Amax}	71,7 db		Maksimi A-painotettu äänenpainetaso				
L_{Amin}	60,6 db		Minimi A-painotettu äänenpainetaso				
LA50	63,1 db		Prosentuaalinen A-painotettu äänenpainetaso				
Huomioita							
Mittauspiste 1	52m teollisuushallin luoteisnurkasta						
Mittausaika	12:32 - 12:37	5min					
LAeq	46,4 db						
LA_E	71,2 db						
L_{Amax}	57 db						
L_{Amin}	43,4 db						
LA50	45,9 db						
Huomioita	Melu on melko tasaista. Autojen hurina kuulu kauempaa.						
Mittauspiste 2	43m teollisuushallin luoteisnurkasta						
Mittausaika	12:44 - 12:49	5min					
LAeq	46,6 db						
LA_E	71,4 db						
L_{Amax}	67 db						
L_{Amin}	42,6 db						
LA50	45,7 db						
Huomioita	Lumen kahina jalkojen alla nostaa lukemaa, täytyy pysyä liikkumattomana.						
	Autojen hurina kuuluu kauempaa tasaisena. Sirkkelin ääni sisältä tehdashallista nostaa lukemaa.						
Mittauspiste 3	58m teollisuushallin luoteisnurkasta						
Mittausaika	12:51 - 12:56	5min					
LAeq	40,9 db						
LA_E	65,7 db						
L_{Amax}	53,7 db						
L_{Amin}	38,5 db						
LA50	40,5 db						
Huomioita	Sirkkelin ääni ei juuri nosta desibelilukemaa, kauempaa kuuluu autojen hurinaa.						
	Auton oven paukaus.						
Mittauspiste 4	87m teollisuushallin luoteisnurkasta						
Mittausaika	ei mittausta						
LAeq							
LA_E							
L_{Amax}							
L_{Amin}							
LA50							
Huomioita							
Mittauspiste 5	118m teollisuushallin koillisnurkasta						
Mittausaika	13:18 - 13:23	5min					
LAeq	40,4 db						
LA_E	65,2 db						
L_{Amax}	60,8 db						
L_{Amin}	35,1 db						
LA50	38,2 db						
Huomioita	Imurin ääni ei kuulu mittauspisteelle ollenkaan. Lasten ääniä läheiseltä koululta, autojen hurinaa etäisesti.						
	Ei sada enää lunta.						
Mittauspiste 6	87m teollisuushallin kaakkoisnurkasta						
Mittausaika	13:07 - 13:12	5min					
LAeq	38,5 db						
LA_E	63,3 db						
L_{Amax}	55,3 db						
L_{Amin}	34,3 db						
LA50	37,6 db						
Huomioita	Imurin ääni ei kuulu mittauspisteelle ollenkaan. Autojen hurina etäisesti.						

KUUSAMON KAUPUNKI

Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella LUONTOSELVITYS

3.10.2021

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	2
2	KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS	3
3	AINEISTO JA MENETELMÄT	3
3.1	Kasvillisuus ja luontotyytit.....	3
3.2	Linnusto	4
3.3	Eläimistö ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajit	5
4	KASVILLISUUS JA LUONTOTYYTIT	6
4.1	Yleiset kasvillisuusolosuhteet.....	6
4.2	Luonnonympäristön yleiskuvaus.....	6
4.2.1	Metsät ja peltopohjat.....	6
4.2.2	Suot ja pienvedet	8
4.3	Alueen luontokohteet.....	10
4.4	Uhanalainen ja alueellisesti merkittävä kasvilajisto.....	14
5	LINNUSTO.....	15
5.1	Pesimälinnusto.....	15
5.2	Suojelullisesti huomionarvoiset lajit ja linnustollisesti arvokkaat kohteet.....	16
6	Eläimistö	16
6.1	Alueen yleinen eläinlajisto.....	16
6.2	Direktiivilajisto.....	16
	Lähteet.....	17

Pohjakartat © Maanmittauslaitos 2021

Valokuvat © FCG Finnish Consulting Group Oy / Minna Takalo

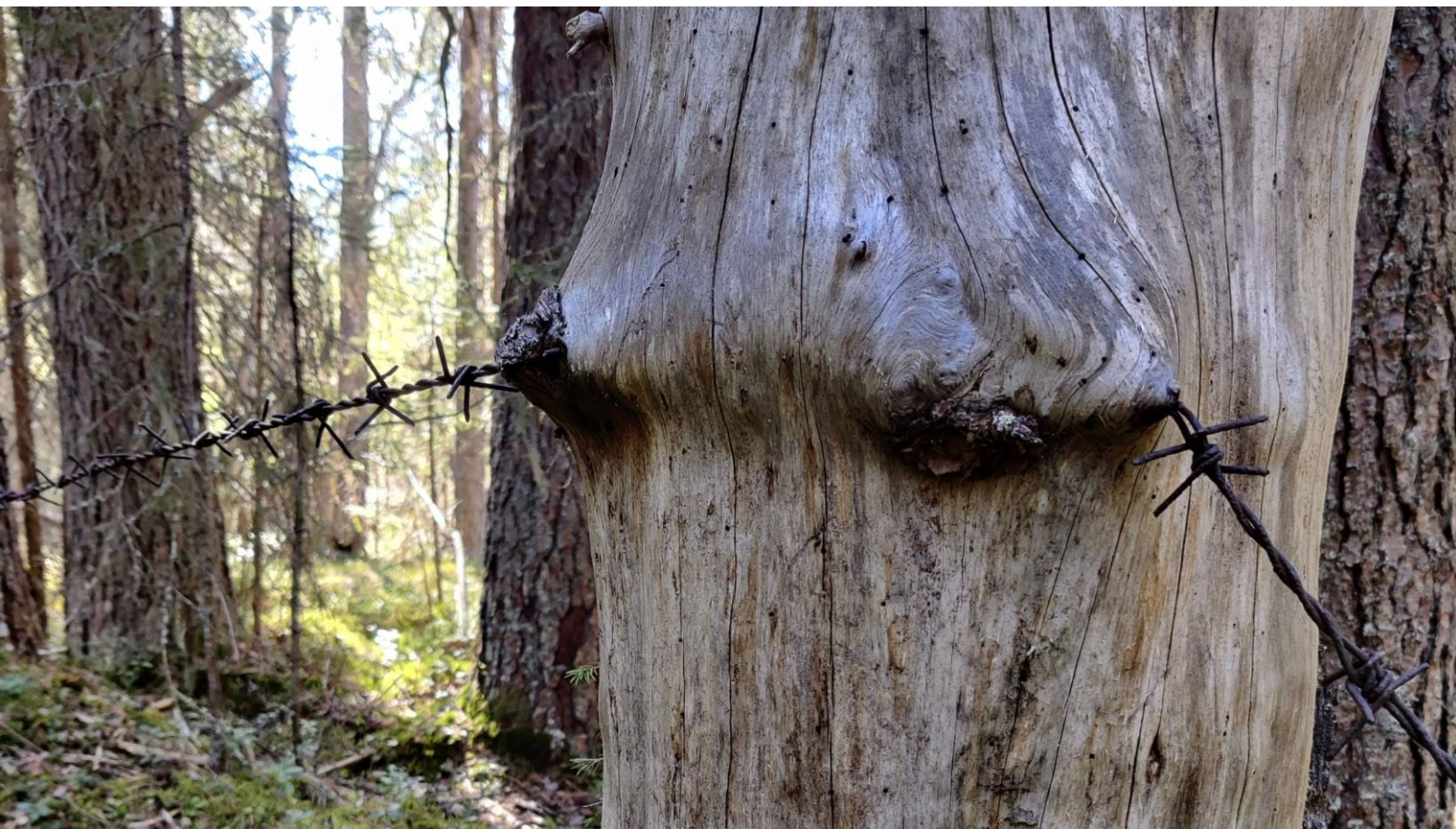
3.10.2021

1 JOHDANTO

Kuusamon keskustan pohjoispuolella on vireillä Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Maikun alueella. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (KMO/586/10.02.03.00/2020) on ollut nähtävillä vuoden vaihteessa 2020-2021. Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on tutkia, voidaanko alueelle sijoittaa omakotitalo- ja rivitaloasumista sekä niihin liittyviä kulkuyhteyksiä.

Tämä kaavamuutosprosessia palveleva luontoselvitys on alueen luontoarvojen nykytilan kuvaus ja se sisältää kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen sekä pesimälinnustuselvityksen. Lisäksi on tarkasteltu alueella levinneisyytensä puolesta mahdollisen direktiivilajiston elinympäristöjä ja esiintymispotentialia. Luontoselvitys on laadittu laajemmalle alueelle kuin Maikun kaavamuutosalueeksi määritelty alue, ja luontoselvitys kattaa mm. lähialueelle sijoittuvan Kortesuon ja Kortelammen alueet. Luontoselvitys on laajemmin kaava-alueen ja sen ympäristön nykytilan kuvaus, eikä sisällä kaavamuutoksen vaikutusarviointia.

Luontoselvityksen maastotyöt sekä raportoinnin on laatinut FCG Finnish Consulting Group Oy:stä FM biologi Minna Takalo.

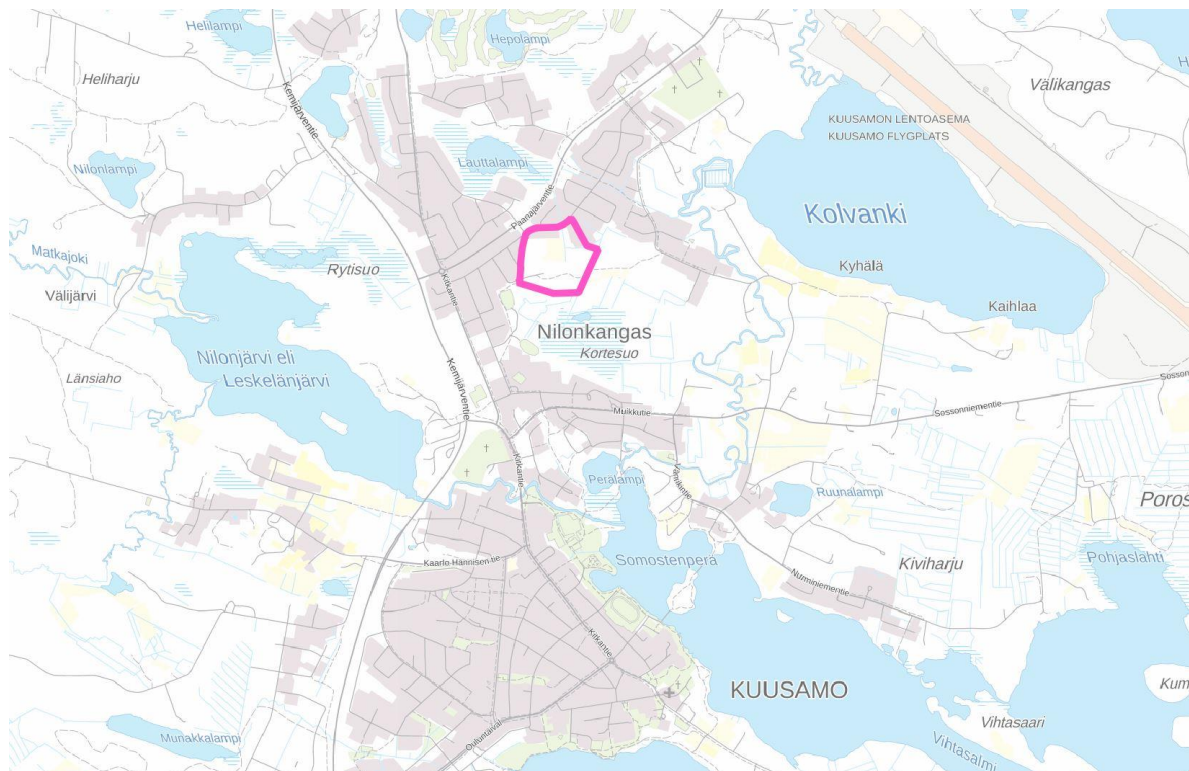

3.10.2021

2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Kuusamon keskustaajaman tuntumassa, Nilonjärven ja Kolvankijärven välisellä alueella Nilonkankaan koulun ja Kortesuon pohjoispuolella.

Kaavamuuotosalueen pohjoisosiin sijoittuu voimassa olevana Kirkonseudun asemakaavan mukaisesti pientaloaluetta, lähivirkistysaluetta ja katualueita. Muutoin selvitysalue on asemakaavoittamatonta talousmetsäaluetta ja teollisuushallin aluetta ja latupohjaa.

Kuva 1. Maikun asemakaavamuutosalueen sijainti. Pohjakartta MML 2021.

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

3.1 Kasvillisuus ja luontotyypit

Kaava-alueen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys on toteutettu parhaan kasvukauden aikaan 28.7. 2021 ja selvitykseen on käytetty yksi maastotyöpäivä. Tämän lisäksi luontoarvoja on tarkasteltu alueen pesimälinnustoselvityksen yhteydessä 30.5., jolloin tarkasteltiin myös laajemmin kaavamuuotosalueen ympäristöä Nilonkankaalla ja Kortesuolla.

Kasvillisuusselvityksen taustatietoina on tarkasteltu Laji.fi -tietokannan paikkatietoja sekä alueelta tai sen lähialueelta aiemmin laadittuja selvityksiä. Kattavia luontoselvityksiä juuri kyseiselle kaava-alueelle tarkennettuna ei ole aiemmin laadittu.

3.10.2021

3.2 Linnusto

Kaavamuutosalueen pesimälinnustoselvitysten maastotyöt suoritettiin 31.5. Pesimälinnustoselvitysten tavoitteena oli selvittää kaavamuutosalueen ja sen lähivaikutusalueen pesimälinnuston yleispiirteet sekä suojelullisesti arvokkaiden lajien mahdollista esiintymistä. Selvitysten aikana pyrittiin havainnoimaan suojelullisesti arvokkaita lintulajeja, joita ovat Suomen luonnonsuojelulailla (20.12.1996/1096) ja luonnonsuojeluasetuksella (14.2.1997/160) uhanalaisiksi tai erityistä suojelua vaativiksi säädettyt lajit, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit (79/409/ETY) ja Suomen Punaisen kirjan uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit sekä alueellisesti uhanalaiset lajit (Hyvärinen ym. 2019). Alueelta ei ole aiemmin laadittu kattavia linnustoselvityksiä.

Kaavamuutosalueen tavanomaista pesimälinnustoa ja lajien runsaussuhteita selvitettiin pistelaskennoilla laskentaohjeiden mukaisesti, jolloin lajihavainnot jaetaan kahteen luokkaan (lintu alle 50m / yli 50m säteellä laskentapistestä) (LUOMUS 2018). Alueen pienestä koosta johtuen 6 laskentapistettä sijoitettiin kaavamuutosalueelle ja Kortesuon laiteeseen. Pistelaskentojen lisäksi sovelletulla kartoitustaslaskennalla havainnoitiin mm. Kortesuon pesimälajistoa. Alueen pienialaisuudesta johtuen kaikki merkittävät lajit on saatu kartoitettua kaikkien alueelle toteutettujen luontoselvitysten yhteydessä.

Kuva 2. Kaavamuutosalue ilmakuvalla. Pesimälinnuston laskentapisteet keltaisella. Pohjakartta MML 2021.

3.10.2021

3.3 Eläimistö ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajit

Lähtötietoja selvitysalueen eläimistöstä hankittiin laji.fi -tietokannan paikkatiedoista tarkastelemalla laajemmin Kuusamon keskustaajaman ympäristöä. EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitun eläinlajiston osalta kaava-alueella ei toteutettu erillisselvityksiä. Viitasammakon esiintymistä kartoitettiin kuuntelemalla lajille soveliailla alueilla mahdollista soidinpulputusta pesimälinnustoselvitysten yhteydessä toukokuun lopulla, mikä on lajin inventoinneille Koillismaalla soveliaista aikaa. Inventointiajankohta oli tyyni ja lämmin keväinen aamuyö ja lajin soidinääntä kuunneltiin erityisesti Kortelammella. Kaavamuutosalueen etelälaiteessa ja on järeämpää puustoa ja vanhoja koivuja, joiden alueelta etsittiin kolopuita ja liito-oravalle soveliaista elinympäristöä. Lepakoiden osalta pohjanlepakkoa saat-
taa esiintyä alueella, mutta kaavamuutosalueen pohjoisosissa oleva rakennuskanta on siinä määrin uutta, ettei sopivia päiväpiilopaikkoja tai talvehtimispaikkoja niistä helposti löydy. Teollisuusalueen osalta saat-
taa esiintyä lepakoille soveliaita päiväpiiloja. Pohjanlepakon esiintyminen alueella on mah-
dollista.

Kuva 3. Kaavamuutosalueen eteläosista laskee Kortesuolle uoma, jonka varrella on lehtomaista kasvillisuutta (vas.) Alueen eteläosaan sijoittuu itä-länsisuuntainen kevyenliikenteenväylä (oik.).

3.10.2021

4 KASVILLISUUS JA LUONTOTYYPIT

4.1 Yleiset kasvillisuusolosuhteet

Kuusamon keskustaajama sijaitsee pohjoisboreaalaisella Koillismaan (4a) metsäkasvillisuusvyöhykkeellä. Soiden osalta alue sijoittuu Peräpohjolan aapasoiden vyöhykkeelle, jossa tarkemmin Kuusamon rinnenoiden alueelle (4b). Kuusamon keskiosien kallioperässä ei esiinny emäksisiä kivilajeja, joten potentiaali vaateliaamman kasvilajiston esiintymiseen kivennäismaalla on heikko. Alue on kasvupaikkatyypeiltään kuivahkoa ja tuoretta kangasmaata. Keskustan ja sen ympäristön alueita on jo vuosisatoja muokattu ja otettu mm. viljelyskäyttöön, joten myös kaavamuutosalueella on vanhoja peltopohjia ja laidunmaita. Kaavamuutosalueen eteläpuolelle sijoittuu laiteiltaan ojitettu Kortesus, joka on nykyisin luonnontilaltaan muuttunut. Alueelle ei sijoitu luonnontilaisia virtavesiä tai muita pienvesiä. virtavesiuomien varsilla. Keskustan ympäristössä mahdolliset arvokkaat luontotyypit liittyvät vanhan maatalouskulttuurin luomiin elinympäristöihin.

4.2 Luonnonympäristön yleiskuvaus

4.2.1 Metsät ja peltopohjat

Selvitysalueen kivennäismaan metsien kasvupaikkatypit ovat alueen etelä- ja länsiosissa tuoreen kankaan pohjoisen mustikkatyyppin (pMT) mäntyvaltaista metsää, jossa on sekapuuna kuusta ja hieskoivua. Alueen pohjoisosissa esiintyy myös variksenmarja-mustikkatyyppin (EMT) kuivahkoa mäntyvaltaista kangasmetsää. Kivennäismaan metsät ovat puustoltaan varttuneita ja osin järeitä mäntyjä sisältäviä. Etenkin alueen eteläosissa männikkö vaikuttaa olevan iältään 140-180 vuotiasta. Selvitysalueen pohjoisosat ovat jo rakentunutta omakotialuetta ja pihapuusto tonttien takaosassa on myös havupuuvältaista rajautuen harvennushakattuun kuivahkon kankaan mäntymetsään, jossa puusto on iältään noin 80-100 vuotiasta.

Selvitysalueen keskiosissa on metsittynyt peltoalue, samoin selvitysalueen itäpuolella. Pello-ojat kasvavat tuomea ja koivuja sekä aliskasvustossa jonkin verran kuusta ja pajuja. Peltopohja on kasvillisuudeltaan rehevää, osin tuoreiden lehtojen suurruohoja, kuten mesiangervoa. Pelloalueen kaakkoispuolella metsä muuttuu turvekankaaksi, joka on kaavamuutosalueen itäpuoleisen rämeen ojitettua osaa. Alkuperäinen suotyyppi on isovarpurämettä. Nykyisin alue on varputurvekangasta.

Aivan kaavamuutosalueen eteläosissa on kuusivaltaista, järeäpuustoista tuoreen kankaan sekametsää, ojan varren puusto on osin lehtipuuvältaista. Alueella on viitteitä metsälaidunnuksesta ja pienialainen entinen niitty tai hakamaa. Laidunnetun metsän alueella on paikoin piikkilankaa puun runkoihin kiinni kasvaneena ja puuston on laidunalueelle tyyppillistä väänttyrättyvistä, järeitä koivuja, tuomea, kelottuneita kuusia ja koivupökölöitä. Aluskasvillisuus laidunnetun tuoreen kankaan metsäalueen sekä sen lähellä olevien peltolohkojen tuntumassa on ruohoinen, sisältäen niittyjen sekä lehtomaisen kankaan lajistoa. Riidenlieko muodostaa paikoin laajoja kasvustoja laidunnetun metsän alueella. Laidunnettu metsäalue rajautuu itäpuoleltaan vanhoihin peltosarkoihin, jotka sijoittuvat kaavamuutosalueen ulkopuolelle.

3.10.2021

Kuva 4. Vanhaa metsälaidunta kaava-alueen eteläosissa.

Kuva 5. Kaavamuutosalueen tuoreen kankaan metsää alueen lounaisosissa.

3.10.2021

4.2.2 Suot ja pienvedet

Kaavamuutosalueen itäosat ovat rämeistä suopohjaa, joka on kuivunut ojitusten ja kevyenliikenteen väylän rakentamisen myötä. Suo on nykyisellään kohtalaisesti mäntyä kasvavaa turvekangasta. Aivan alueen lounaisosaan sijoittuu kuusivaltaista tuoreen kankaan metsää, jossa on pienialaisia korpipainanteita. Korpia on puustoltaan käsitelty ja osin alueen eteläpuolen ojitus on niitä kuivattanut.

Alueen eteläpuolelle sijoittuu Kortesuson laajempi avoso sekä Kortelampi. Suo on tyypiltään mesotrofista rantanevaa ja Nilonkankaan laiteilla luhtaista nevaa, jolla on paikoin lettoisia piirteitä. Suon pohjoisosat kaavamuutosalueen tuntumassa ovat muuttuneet ojitusten vuoksi ja alue on pajuttunutta korpimuuttumaa, joka vaihettuu avoimeksi sararämeeksi ja saranevaksi. Kortelampeen on johdettu pelto- ja metsäalueiden ojitusvesiä, mutta se on siitä huolimatta luonnontilaisen kaltaisena arvokas luontokohde.

Kaavamuutosalueelle ei sijoitu luonnontilaisia pienvesiä. Alue rajautuu itäosassaan hiekkamaahan kaivettuun kanavaan, jonka varrella on laidunnetun metsäalueen osalta runsaasti järeää lahoppuuta ja maapuita. Kaava-alueelta saa alkunsa oja, joka on paikoin matala, luhtainen ja toiminut todennäköisesti laiduneläinten juoma-alueena. Uoman varren kasvillisuus on lehtomaista ja kohteena monipuolistaa alueen luontotyyppejä ja lajiston elinympäristöjä. Edustavin uomanosa sijoittuu kaava-alueen eteläpuolelle.

Kuva 6. Kaavamuutosalueen eteläpuolelle sijoittuu Kortelampi ja sitä ympäröivä Kortesuso. Taustalla Nilon koulu.

3.10.2021

Kuva 7. Ojitettua turvekangasta kaavamuutosalueen itäosissa.

Kuva 8. Kaava-alueen itärajalla oleva oja on ympäristöltään monimuotoinen, runsaslahopuustoinen kohde.

3.10.2021

4.3 Alueen luontokohteet

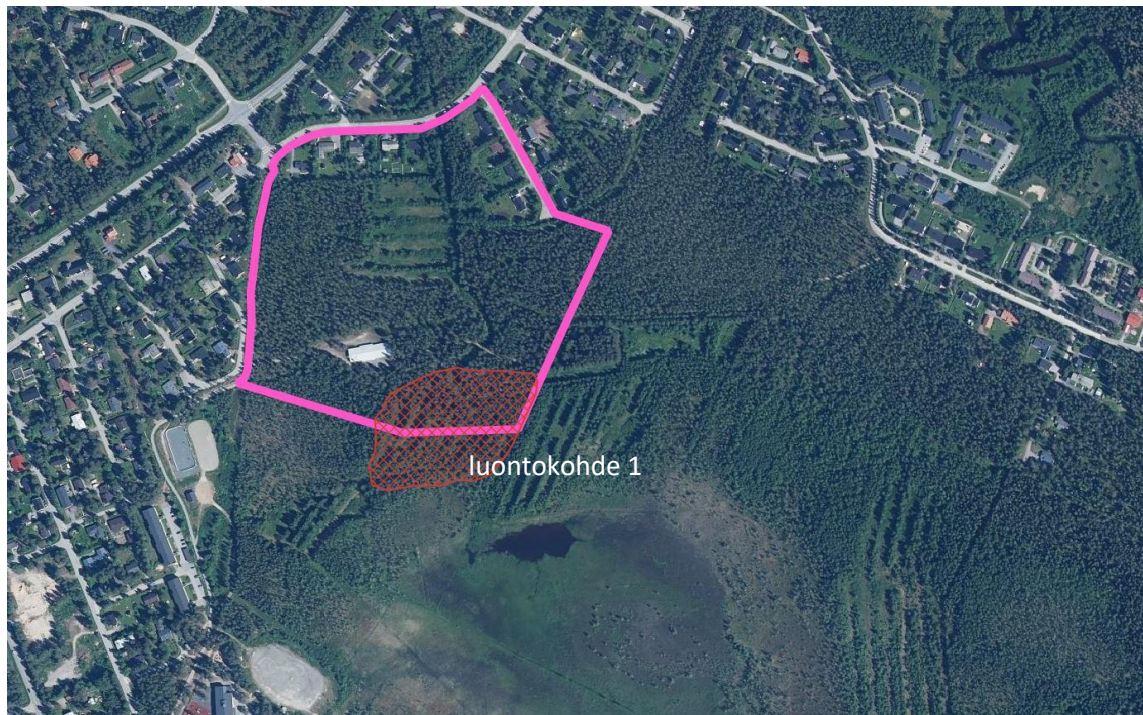
Arvokkaat luontokohteet

Arvokkaiksi luontokohteiksi luetaan kohteet, joiden olemassaolo merkittävästi lisää tarkasteltavan alueen luontoarvoja. Merkittävimmät tällaiset ympäristötyypit ovat lainsäädännöllä turvatut kohteet. Näitä luontotyyppiejä on lueteltu luonnonsuojelulaissa (LsL 29 §). Metsälaki (MetsäL 10 §) määrittelee metsätaloustoimissa huomioitavia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, jotka ilmentävät luonnon monimuotoisuutta ja ne on hyvä huomioida myös muussa maankäytön suunnittelussa. Asemakaava-alueella metsälakia ei sovelleta. Vesilain 2 luvun 11 §:ssä on luonnontilaisten pienvesien muuttamiskielto.

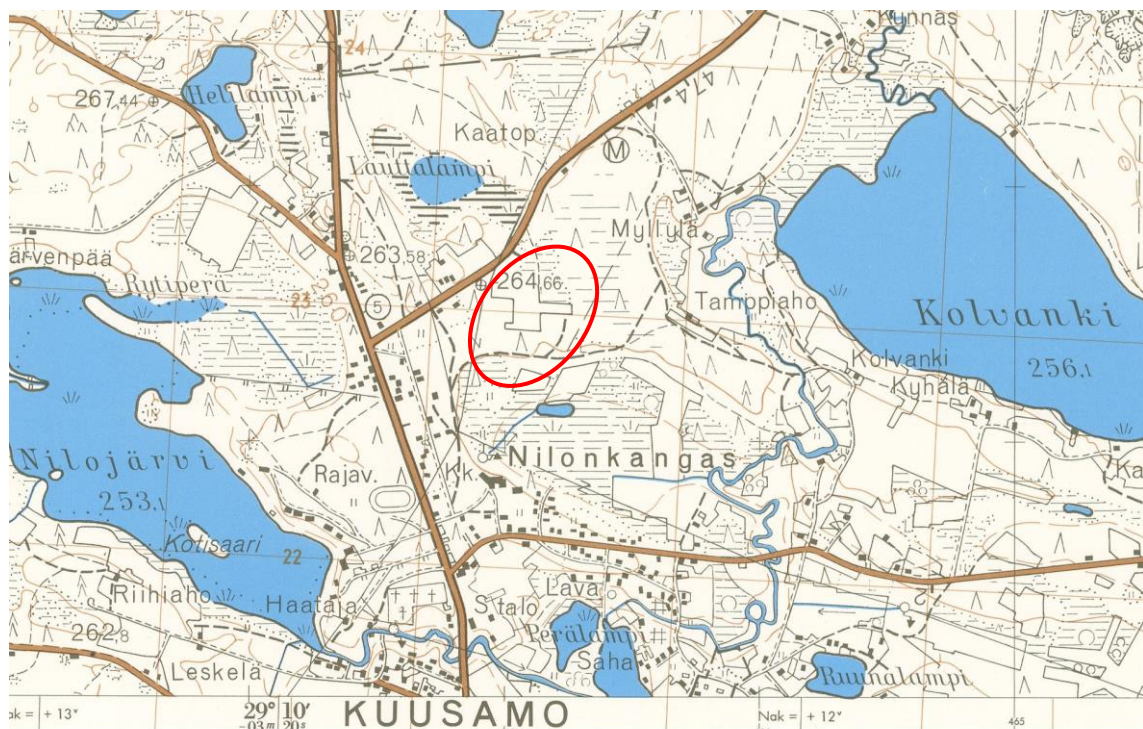
Suomen toisessa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (Kontula ym. 2018) luontotyyppien uhanalaisuutta on tarkasteltu yleisesti koko maassa sekä erikseen Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Kuusamon keskustan ympäristön kaava-alue sijoittuu pohjoisboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeelle, joka luetaan luontotyyppien uhanalaisuuden aluejaossa Pohjois-Suomeen. Luontotyyppiejä suojellaan tai huomioidaan muutoin maankäytössä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi. Arvokkaalla luontotyyppillä esiintyy usein myös arvokasta eliölajistoa. Arvokkaiden luontotyyppien lisäksi maankäytön suunnittelussa huomioitavia kohteita ovat uhanalaisten, ja varsinkin erityisesti suojeltavien eliölajien (LSL 46 § ja 47 §) esiintymät, sekä EU:n luontodirektiivin liitteiden IV a tarkoittamien eläinlajien lisääntymis- ja levähdysalueet tai liitteen IV b kasvilajien esiintymät (LSL 49 §). Uusi luontotyyppien inventointiohje (Syke 2021, julkaisematon luonnos) ohjeistaa huomiomaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä kohteita, joita voivat olla mm. luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa uhanalaisiksi (CR, EN, VU) määritellyt luontotypit sekä lajiston kannalta tärkeät ekologiset yhteydet.

Inventoidulla asemakaavan muutosalueella tai sen lähiympäristössä ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia arvokkaita luontotyyppiejä tai vesilain 2 luvun 11 §:n määritelmän mukaisia vesiluontotyyppiejä. Kaava-alueelta tai välittömästi sen lähialueelta tunnistetut arvokkaat luontokohteet ovat vanhan maatalouskäytön muovaamia talousmetsiä, joiden arvokkaat ominaispiirteet ovat käytön loputtua heikentyneet. Ekologisena yhteytenä ja talousmetsiä monipuolistavana kohteena kaava-alueen itärajalla on runsaslahopuustoinen uoman varsi, joka sisältyy esitettyyn metsälaidunrajaukseen (kuva 10). Rajattu kohde lisää kaava-alueen ja sen lähiympäristön luonnon monimuotoisuutta ja mm. pesimälinnuston elinympäristöjä yhdessä Kortesuon suoalueen kanssa.

3.10.2021

Kuva 9. Kaava-alueelle ja sen eteläpuolelle sijoittuva perinnebiotooppikohde

Kuva 10. Ote topografiakartasta vuodelta 1967, © Maanmittauslaitos. Kaava-alueen sijainti merkitty punaisella ympyrällä

3.10.2021

Luontokohde 1: Perinnebiotooppi; metsälaidun

Kortesuon ja Tamppiahon väliselle alueelle on sijoittunut pieniä peltolohkoja sekä Kortelammen luoteispuolella kivennäismaan ja korven rajoilla on laidunnettu karjaa metsässä. Merkkeinä tästä vanhasta maatalouskulttuurista on aukkoinen puusto, väänttyrätvisiä kuusia, järeitä koivuja, lahoppuutta ja pieniä niittytaikkuja. Metsälaidunrajaukseen sisältyy pieni hakamaa-alue, jossa on myös hiilittynyt keloja, vanhoja tuomia ja niittukasvillisuutta. Metsälaidunosan kenttäkerroksen muodostavat pääosin metsävarvut ja lehtomaisen kankaan ruhot, paikoin metsätähtimö ja riidenlieko muodostavat runsaita kasvustoja. Laidunalueella on hiekkaiseen maahan uomansa uurtanut oja, jossa on leventymiä tn. laiduneläinten juomapaikoilla. Piikkilankalaidunten lisäksi kohteella on jäänteitä uudemmasta laidunlangasta, joten metsäalueella ja/tai sen viereen sijoittuvilla vanhoilla peltolohkoilla on tn. ollut laidunnusta vielä 1950-luvun jälkeenkin.

Vanhat laidunmetsät ovat talousmetsiä monimuotoisempia lajiston elinympäristöinä. Kohteella on rehevää lehtomaista kasvillisuutta ojan varrella, runsaasti lahoppuuta ja muuta ympäristöä monilajisempi pesimälinnusto. Kohde ei ole lakisääteisesti turvattu ja perinnebiotooppina se on ominaispiirteitään menettänyt käytön loputtua. Metsälaitumet ovat usein ennallistamiskelpoisia kohteita ja yhdessä Kortesuon kanssa tämä laidunhistorian omaava alue voisi toimia lähiluontokohteena sekä virkistys- ja opetuskäyttöä palvelevana kokonaisuutena.

Luontokohteena *sekametsälaitumet* ja *hakamaat* ovat Pohjois-Suomessa ja koko maassa äärimmäisen uhanalaisia (CR). (Kontula ym. 2018).

Kuva 11. Metsälaidun ja pieni niittyalue (hakamaa).

3.10.2021

Kuva 12. Laidunmetsäalueen purouomaa keväällä.

Kuva 13. Kaavamuutosalueen umpeen kasvavia peltopohjia.

3.10.2021

4.4 Uhanalainen ja alueellisesti merkittävä kasvilajisto

Kaavamuutosalueen inventoinneissa ei paikannettu uhanaltaista, luontodirektiivin liitteen IV b mukaista tai alueellisesti uhanalaista putkilokasvi- tai sammallajistoa.

Laji.fi -tietokannan perusteella kaavamuutosalueen itäpuolelta, vanhalta pelto/niittypohjalta on havaintotieto vuodelta 2012 **ahonoidanlukosta** (*Sceptridium multifidum*). Lajiesiintymä on ammattilaisen varmistama ja lajista on havaittu useita yksilöitä muutaman neliön alalta. Uusimmassa uhanalaisuusluokituksessa (Hyvärinen ym. 2019) laji on arvioitu silmälläpidettäväksi (NT) ja sitä esiintyy usein vanhan asutukset tai maatalouskulttuurin muokkaamilla matalakasvuisilla alueilla tai nykyisin myös tienpientareilla. Ahonoidanlukkua ei haivattu kaavamuutosalueelta. Kortesuon eteläosissa esiintyy lettoisia suotyyppejä ja alueelta on asiantuntijan varmistama havaintotieto **kiiltosirppisammalesta** (*Hatamocaulis vernicosus*), joka on luontodirektiivin laji sekä rauhoitettu sammallaji. Lajin uhanalaisuus on nykyisin silmälläpidettävä (NT). Lajiesiintymä sijoittuu kohtalaisen etäälle kaavamuutosalueesta ja sijoittuu Kortesuon luhtaiseen ja lettoiseen eteläosaan.

Kuva 14. Kaavamuutosalueen eteläpuolelle sijoittuu Kortesus, jolla on myös linnustollista arvoa.

3.10.2021

5 LINNUSTO

5.1 Pesimälinnusto

Kaavamuutosalueella ja sen lähialueella (Kortesuo) toteutetuissa pesimälinnustoselvityksissä havaittiin kaikkiaan 35 lajia, joista vain 13 lajia voitiin tulkita varmasti tai todennäköisesti pesiviksi. Kaavamuutosalueen pienuudesta johtuen alueen pesimälinnustotiheys määrittyy kuuluvuuden perusteella laajemmin lähialueen lajistosta. Toteutettujen pistelaskentojen perusteella alueella pesivän maalinuston tiheys olisi noin 135 paria / km². Seudullisesti Kuusamon alueen pesivän maalinuston keskitiheydeksi on arvioitu noin 125–150 paria/km² (Väisänen ym. 1998).

Alueen sijainnista, lähiympäristön ihmisvaikutteisuudesta ja elinympäristöjen monipuolisuudesta (pihat, metsäalue, suo) johtuen alueen linnusto koostuu alueellisesti yleisistä ja varsin tavanomaisista metsätalousalueiden ja kangasmetsien sekä kulttuurivaikutteisten alueiden lintulajeista.

Kaavamuutosalueella esiintyvä varpuslintulajisto koostuu pääasiassa alueellisesti tavanomaisesta lajistosta: metsän yleislajeista, lehtimetsän ja havumetsälajeista sekä pihalinnuista (luokittelu: Väisänen ym. 1998). Selvitysalueen pistelaskentojen perusteella alueen runsaslukuisimmat pesimälajit ovat peippo, metsäkirvinen, laulurastas, punakylkirastas, sinitäinen, pajulintu, punarinta ja västäräkki. Nämä kahdeksan lajia muodostavat suurimman osan kaikista selvitysalueen lintupareista.

Pohjoisosan asutuksen vuoksi pönttöpesijät, kuten kirjosieppo, sinitäinen ja talitiäinen ovat selvitysalueella melko runsaita. Lisäksi alueen eteläpuolella havaittiin leppälinnun ja vihrevarpusen sekä punarinnan pitävän reviiriään. Alueen länsipuolelle sijoittuu edellä mainittujen yleisimpien pesimälajien lisäksi mustarastaan ja keltasirkun reviirit.

Kuva 15. Kaavamuutosalueen eteläpuolelle sijoittuva Kortelampi ja sitä ympäröivä Kortesuo ovat linnustollisesti merkittävimpiä lähialueen kohteita. Kuvassa tukkasotkia Kortelammella toukokuussa 2021.

3.10.2021

Suolinnuston ja vesilintujen osalta Kortesuon ja Kortelammen alue kaavamuutosalueen eteläpuolella muodostaa linnustollisesti monipuolisemman elinympäristön. Suoalueen pesimälajistoon lukeutuvat mm. pikkukuovi, liro, keltasirkku, tavi, tukkasotka ja taivaanvuohi. Vanhojen peltosarkojen alueella taivaanvuosi on runsas ja alueelta havaittiin myös lehtokurppa.

5.2 Suojelullisesti huomionarvoiset lajit ja linnustollisesti arvokkaat kohteet

Havaituista varmasti tai todennäköisesti pesivistä 13 lajista 2 lajia on suojelullisesti huomionarvoisia. Uhanalaisuusstatuksen omaavia ovat taivaanvuohi (NT), tiltaltti (RT) ja järripeippo (NT). Lisäksi Kortesuon pesimälajeista tukkasotka on nykyisin erittäin uhanalainen (EN) ja pajusirkku vaarantunut (VU). Useat huomionarvoiset lajit ovat kuitenkin alueellisesti ja seudullisesti melko tavanomaisia, vaikka niiden kannankehitys onkin ollut taantuva.

Selvitysalueella ei havaittu petolintuja paikallisena, eikä rekisteritietojen perusteella Kuusamon keskustaaajan lähialueella sijaitse erityisesti suojeltavien petolintujen pesäpaikkoja (Metsähallitus / Siivonen, tiedonanto 8/2021).

Kaavamuutosalueen lähialueella ei sijaitse kansainvälisesti tärkeitä lintualueita (IBA) tai kansallisesti tärkeitä FINIBA-alueita.

6 Eläimistö

6.1 Alueen yleinen eläinlajisto

Kaava-alueen yleinen eläinlajisto on tyypillistä metsätalousvaltaisen havumetsävyöhykkeen lajistoa, jota esiintyy myös asutusalueen tuntumassa.

6.2 Direktiivilajisto

EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) luetellaan yhteisön tärkeänä pitämiä, ns. tiukan suojelujärjestelmän lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on Suomen luonnonsuojelulain perusteella kiellettyä (Lsl 49§ ja 42 §). Kuusamon keskustaaajan alueella tähän lajistoon lukeutuvat mm. viitasammakko ja lepakoista pohjanlepakko.

Alueella kuunneltiin viitasammakkoa sen inventointiin soveltuvana ajankohtana aamuvarhaisella Kortelammen alueella. Lajista ei tehty havaintoja. Liito-oravalle potentiaalista elinympäristöä selvitysalueelle sijoittuu kaava-alueen eteläosissa, mutta kolopuut puuttuvat ja harmaaleppää on niukasti. Lajista ei tehty havaintoja kaavamuutosalueelta. Lepakoiden osalta selvitysalueen rakennuskanta on uudehkoa omakotiasutusta. Länsiosan teollisuusalueen rakenteissa pohjanlepakkoa saattaa esiintyä.

3.10.2021

Lähteet

- Hyvärinen, Esko; Juslén, Aino; Kemppainen, Eija; Uddström, Annika; Liukko, Ulla-Maija 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925s.
- Laji.fi -paikkatietoaineistot. Luomus, Suomen lajitietokeskus. Tarkasteltu 6/2021 ja 8/2021.
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2002. Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio. 142 s.
- Liukko, U-M., Henttonen, H., Hanski, I. K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E-M. & Pitkänen, J. 2016. Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Mammal Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 34 s.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.). 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Rautiainen, V-P., Rytteri, T., Kurtto, A. & Väre, H. 2002. Putkilokasvien uhanalaisuuden arviointi – lajikohtaiset perustelut. Suomen ympäristö 593. Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 194 s.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J & Nironen, M. (2004). Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. –Suomen ympäristö 742, Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehtikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Bird Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.
- Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: Suomen III Lintuatlas. Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. WWW-dokumentti: <http://atlas3.lintuatlas.fi>
- Väisänen, R.A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Keuruu. 567 s.
- Ympäristöhallinnon paikkatietoaineistot 2021. (<http://www.syke.fi/avointieto>)